

bb 73 időjárásjelentés

tm szb la

1970. március 2

a meteorológiai intézet jelenti március 2-án, hétfőn 19 órakor:

keleten is havazások

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, sokfelé havazással, havasesővel, esővel, élénk, helyenként erős, délkeleti, déli, elsősorban a dunántúlon nyugati, északnyugati szél. napközben olvadás várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0 - plusz 5 fok között. /mti/

bb 74 szántó tbor temetése

k ti/tm kcs la

1970. március 2.

szerdán 14 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

M 2100

v é g e

- 42 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. március 3.

bb 1 milyen lesz a budavári sikló és a jánoshegyi kötélpálya?

igj szb 25

1970. március 3.

gordon judit, az mti t munkatársa jelenti:

a főváros új látványosságának ígérkezik a budavári sikló és a jánoshegyi kötélpálya a folyamatban levő beruházásokról az illetékesek elmondták:

- a sikló helyreállításával a főváros egyik kedves színterét kapja vissza, amely ugyanakkor fontos eszköze lesz a vár tömegközlekedésének is a budavári palota rekonstrukciója után ugyanígy a külügyminisztérium, továbbá több múzeum és könyvtár felkötözik a várba, s megéleli a várszínház is. naponta várhatóan körülbelül tízezer utast szállít majd le és fel a sikló. a szakemberek állásfoglalása szerint a siklót modern formában kell helyreállítani, az állomásokat pedig úgy kell megépíteni, hogy beilleszkedjenek a műemléki környezetbe

a villamosmeghajtású sikló völgyállomását a clark ádám téren, hegyállomását pedig a szent györgy téren alakítják ki. a két állomás között háromfülkés kocsik közlekednek majd. a kocsik egyik oldalán önműködő ajtók lesznek, amelyek csak az állomásokon, a megálló után nyílnak ki. a ki- és beszállás után az ajtók automatikusan becsukódnak, majd fényjelzésre a kocsik önműködően elindulnak egy-egy fülkében négy ülő- és tíz állóhelyet alakítanak ki. vagyis egy kocsihoz összesen 42-en utazhatnak majd. a tervek szerint másfél percenként indítják a kocsikat, amelyek óránként kilenc kilométeres sebességgel haladnak majd. az utasok 46 másodperc alatt juthatnak el a völgy-, illetve a hegyállomásra. a több mint 18 millió forintos beruházást előreláthatólag 1973-ban fejezik be.

/folyt.köv /

Nt

-1-

bb 1. /milyen lesz... 1. folyt /-szb

Légvonalban több mint 1000 métert „repülnek”, majd a jánoshegyi kötélpálya utasai a forgalmat összesen 115 két személyes szék bonyolítja majd le. völgyállomása a zugligeti ut és a csiga utca sarkán, hegyállomása pedig a jánoshegyi kitátónál lesz. a székeket a tervek szerint 18 másodpercenként indítják, amelyek mintegy 27 méter távolságra követik egymást. az utasok 10-12 perc alatt érnek fel a hegyre, s utazásuk alatt egy alkalommal a földtől kilenc méterre „távolodnak”, azaz ilyen magasan közlekednek majd.

az illetékesek a napokban kötötték meg a szerződést egy osztrák céggel, amely 26 milliméter átmérőjű köteleket szállítja majd ebből körülbelül 2 300 métert használnak fel, amit 15 hegesztett acélszerkezetű állvány támaszt alá. a kötélpálya - a siklóhoz hasonlóan - villamosmeghajtású lesz. ha áramszünet következne be, egy másik gép szállítja majd be a „nyitópályán”, ülő utasokat a viteldi összegéről most tárgyaltak.

a jánoshegyi kötélpálya megépítése után a tervezők kialakítják a magyar szabványt, s ennek alapján létesítenek majd kötélpályát a badacsonyan és a mátrában, sőt a tervek szerint a hármashatár-hegyre is. /mti/

bb 2. rendezik a gyógyteret, felújítják a parkot balatonfüreden

vig-ká szb -oz

1970. március 3.

Balatonfüreden csaknem egy millió forintot költenek a gyógyteret rendezésére és a park felújítására. a családi termelőszövetkezet parképítő brigádjára már megkezdte a munkát a gyógyteret és a nozzácsatlakozó több, mint kétszáz ezer négyzetméteres parkban. növelik a rózsálgét, valamint a pázsit területét, szebbé teszik a sétányokat és felújítják a park világító berendezését is.

a tervek szerint folyamatosan eltávolítják az üdülők hely arculatát rongó pavilonokat. a gyógyteret csupán egy virág pavilon marad meg. /mti/

NY

--

-2-

bb 3. mintegy 400 000 -en betegedtek meg budapesten az influenzában - /még a járványról

i ms/-tr kos zs la

1970. március 3.

a fővárosi közéleti tájékoztatása szerint budapesten február 6-ától - amikor a megbetegedések számának fokozódása miatt elrendelték az influenzás betegek bejelentését, - mintegy 350 000-en estek át a betegségen. az összes influenzás megbetegedések száma azonban legalább 400 000-re tehető, mert a megbetegedések száma már január második felében fokozatosan nőtt. a bejelentési kötelezettség elrendelését megelőző február eleji napokban pedig a betegszállítások és az iskolai hiányzások aránya már elérte a nagyobb járványok idején megszokott méreteket.

a fővárosban a február 9. és 15. közötti héten tetőzött a járvány. 130 500 megbetegedéssel. a legtöbb megbetegedés - 29 771 bejelentett eset - 9-re esett, de még a következő hétfőn is 29 000 körül volt a megbetegedések száma. a hét közben átlag 20-24 ezer megbetegedést jelentettek. február 16. és 22. között még mindig tombolt a járvány, 116 és félezer megbetegedéssel, de már 19.-én megkezdődött a fokozatos csökkenés a múlt héten összesen 77 000 esetet jelentettek, szombaton mindössze 7 200-at, ekkor már csak 143 esetben járt szövődménnyel az influenza az előző szombati 386-tal szemben. az iskolai hiányzás a járvány kulminációja idején napokig 20 százalékon felett volt és egy időben a 29 százalékot is elérte, most viszont már 10 százalék alatt van.

a kórházakra is nagy munka hárult a járvány tetőzése idején. 300 fölé emelkedett a naponta kórházba szállítottak száma. februárban a közéleti 8 és félezer beteget szállított influenza gyanújával kórházba. 12 kórházban mintegy 1 800 felnőtt és 800 gyermek ellátására volt egyidejűleg lehetőség, ami elegendőnek is bizonyult, mivel az átlagos ápolási idő tíz nap körül alakult.

az összes szövődmények száma hét és félezer, tehát a 350 000 bejelentett beteg mintegy két százaléka, ami megfelel a korábbi járványokban kialakult arányoknak. /mti/

20. 10/kcs

-3-

1 a szövődmények aránya : 2 százalék.

NY

bb 4. berzsényi szobor egyházasfelyén

vid-ká kcs la

1970. március 3.

a vas megyei egyházasfelye szobrot emel nagy szülőtte, berzsényi daniel emlékére. az ötnegyed-es életnagyságu kő-mellszobrot antal károly szobrászművész készíti. az alkotást szeptemberben állítják fel a kemenesaljai falu központjában, amely hűen ápolja a felvilágosodás neves költőjének hagyományait a 18. század közepén épült földszintes szülőházában emlékmúzeum működik. /mti/

bb 5. 1200 ^(millio) téglá a lakosság építkezéseivel

1 sb/j kcs ie la

1970. március 3.

a téglá- és cserépipari egyesülés 180 gyára az ifén a népgazdasági tervben előirányozottnál gyorsabb ütemben növeli termelését. a tavalyinál mintegy 250 millióval több téglát gyártanak, hogy elegendő falazóanyagot lássák el a családi- és társasházépítkezéseket. így már nemcsak országos átlagban, hanem a tavaly még időnként hiányosan ellátott körzetekben is lényegében megszűnik a téglahiány: végeredményben 1200millió téglát áll majd rendelkezésre a lakosság építkezéseivel.

ebben az évben kezdi meg a termelést a törökbálinti, a fehérgyarmati, a székesfehérvári és a balatonszentgyörgyi téglagyár korszerű alagutkemencéje, befejezik a rekonstrukciót a csillaghegyi, a bakonyszentlászlói, a kisléber és a keresztspusztai gyárakban. a modernizált üzemekben a korábbinál jóval több üreges téglát állítanak elő. ezrei a hagyományosnál erősebb, nagyobb és jobban hőszigetelő termékkel a lakosság is jobban jár. mert gyorsabb az építkezés, a szállítási költség pedig kevesebb. növelik a tetőanyagok gyártását is, hogy az idén a múlt évi 155 helyett 160 millió tetőcserepet szállítsanak a lakosság építkezéseivel. /mti/

bb 6. pécsi dóm-koncertek - hangverseny a dzsámiban

vid-ká kcs la

1970. március 3.

pécsi dóm-koncertek: új szín a mecsekajai város kulturális életében. a városi idegenforgalmi hivatal megegyezett az országos filharmóniával, hogy a hétfői kulturális program gazdagítása érdekében, kísértetképpen tavasszal és ősszel, egy-egy szombat délután hangversenyt rendeznek fővárosi és helybéli muzsikusközreműködésével a megszüpült, világhírű székesegyházban. a város szívében, a török kori dzsámiban az idén több alkalommal lesz kamara hangverseny. /mti/

20. 30/kcs

-4-

NA

bb 7. ^{memorandum koncert} stradivarin - rangos zenet események a márciusi koncert-programban

1 ol/tr szb zs

1970. március 3.

a kiváló kamaramuzsikusokból alakult szlovák vonósnégyes bemutatkozására kerül sor kedden este az országos filharmónia kamaratermében. ez a kvartett nyitja meg a hónap művészvendégeinek sorát. a vendégek között ismét találkozhat a magyar közönség mark tubockijjal, a kitűnő szovjet hegedűművésszel, aki március 7-én az országos filharmónia kamaratermében ad műsort.

a santa cecilia akadémia elnökétől kapott stradivarival érkezik budapestre a fiatal, ám máris világhírű olasz hegedűművész, giuseppina carmirelli, aki 10-én önálló estet ad, 12-én pedig mendelsohn hegedűversenyét tolmácsolja a magyar állami hangversenyzenekar koncertjén, a zeneakadémián.

a „Lesz bossignoletts”, nevű francia gyermekkórus bemutatkozására a zeneakadémia kistermében 30-án kerül sor. a számos külföldi turnén résztvett roubaix-i gyermekkórust j.m. braure vezeti és dirigálja.

nagyszámu bemutató is szerepel a hónap programjában. soproni józsef gondonkaversenyét mező lászló szólattatja meg, kocvár miklós fuvósötösét, a magyar fuvósötös tolmácsolja, kazacsay tiber trombitaversenyét, pedig schubert jános adja elő. a budapesti kamaraegyüttes hangversenyének műsorán - március 11-én a zeneakadémián - három magyarországi bemutató is szerepel: ledennyov: hét építmény, szidelnikov: orosz mesék és gyeniszov: itáliai dalok című műve. a liszt ferenc kamarazenekar szőlősy andrás iii. concerto-jának bemutatójára vállalkozott.

két jubileumi koncert is gazdagítja a programot: závodszky zoltán 50 éves művészi jubileuma alkalmából 24-én ad dalestet a kamarateremben, szebenyi jános fuvolaművész ugyanitt március 20-án mozart esttel ünnepi művészi pályájának negyedszázados jubileumát. /mti/

--

-5-

bb 8. Liofilizált málna és eper

vid-ká szb -oz

1970. március 3.

a liofilizálás, a fagyasztva szárítás a legkorszerűbb tartósítási eljárás. Lényege, hogy a fagyasztás idején külön-

leges berendezéssel elvonják az alapanyagból a vizet, a lio-
filizált élelmiszer tápértékét, vitamin- és aroma tartalmát
közvetlenül megőrzi, a száraz anyag porítva kerül forgalomba.

a magyar hűtőipar vezetői az nszk-beli wulff céggel tárgyalásokat folytattak több ezer collár értékű liofilizáló berendezés megvásárlásáról. a nagyértékű berendezést a győri hűtőházban szerelik fel és előreláthatólag az ideai bakony-almi málna termés egy részét és jelentős mennyiségű epret már a fagyasztva szárító berendezéssel dolgozzák fel. a terv szerint ez év szeptemberétől 25-25 tonna liofilizált málnát és epret szállítanak győrből a wulff cégnek, hosszulejáratu szerződés formájában ezzel fizetik ki a nagyértékű berendezést.

győrről tervezik, hogy a korszerű élelmiszeripari tartósítási eljárást más gyümölcs és főzelékfélékre is kiterjesztik.
/mti/

bb 9. miniszteri rendelet az egészségügyi igazgatás további decentralizálásáról

i ms/lk szb zs

1970. március 3.

az egészségügyi miniszter az érdekeltektől megkérdezett miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben rendeletet adott ki az egészségügyi szakigazgatás további decentralizációjáról. Eszerint a jövőben az egészségügyi minisztérium helyett a járási, városi, illetve városi kerületi tanácsok egészségügyi szakigazgatási szervei döntenek a központi szociális segélyek ügyében és adnak engedélyt indokolt esetben arra, hogy a hadirokkantak fogpótlásukat, műfogorukat magánfogorvossal készíttethessék el.

a megyei, valamint a fővárosi és a megyei jogú városi tanácsok egészségügyi osztályai helyett a jövőben a járási, városi, illetőleg kerületi tanácsok egészségügyi szervei engedélyezik a közgyógy-ellátásra jogosultak számára az ortopéd cipőt, illetve tolókoszt. Ők döntenek a hadirokkantak soron kívüli orvosi felülvizsgálata ügyében is. hozzájuk tartozik a kivételes méltányosság alapján megállapítható hadigondozási pénzellátás is.

/folyt.köv./

ME.

-6-

bb 9. /miniszteri rendelet... folyt./ kcs

a községi tanácsok szakigazgatási szervei a megfelelő járási szervektől átveszik a szociális indokok alapján juttatható ingyenes csecsemőkelemlénye-utalványozás, valamint a körházi ápolási díjak szociális szempontból történő elbírálásának

jogát. /mti/

bb 10. a legfelsőbb bíróság szigorú ítélete garázda fiatalokkal szemben

i bc/gg kcs zs la

1970. március 3.

két 19 éves fiatalember, oláh pál és máthé attila az egyik salgótarjáni szórakozóhelyen italozott. amikor hazafelé tartottak, egy padon ülő fiatal párra lettek figyelmesek. máthé megszólította a leányt, kifogásolva, hogy nem fogadta a köszönését. amikor a leány kérte, hogy távozzék, oláh pál tettleg „beavatkozott”, a szóváltásba: arcültötte a leányt. a két garázda a lány társaságában lévő fiatalembert is megtámadta, leütötte. amikor egy salgótarjáni munkás közbelépett, őt is megtámadták, leütötték, majd a helyszínről elmenekültek.

a járásbíróság a vádlottakat garázdaság miatt három-három hónapi szabadságvesztésre ítélte, s máthé attila büntetését büntetlen előéletére, őszinte megbánást mutató magatartására figyelemmel - három évi próbaidőre felfüggesztette. az ítélet akkor jogerőre emelkedett.

a legfelsőbb bíróság elnöke törvéymiseségi óvást emelt az ítélet ellen az enyhe büntetés miatt. a legfelsőbb bíróság ítéletet hatályon kívül helyezte, s oláh pált tíz, máthé attilát pedig nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte, megelőzve a büntetés végrehajtásának felfüggesztését. határozatában rámutatott: a járásbíróság a vádlottak fiatalabb életkorát elmulasztottan értékelte enyhítő körülményként, s ez vezetett ahhoz, hogy kirívóan enyhe büntetést szabott ki. a garázdaság provokatív jellege és az elkövetés durvasága a békés lakosság nyugalmát jelentős mértékben zavarta, ezért csupán végrehajtható szabadságvesztés lehet alkalmas a büntetési célok elérésére. /mti/

-7-

ME

bn. 11. vb-ülések a fővárosban

t g/e zs la

1970. március 3.

változatosabb az étrend, vitamindusabb ételeket kapnak a józsefvárosi gyerekek, mint az előző években - állapította meg keddi ülésén a 8. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, amely a gyermekélelmezés helyzetével foglalkozott. a kerületben csaknem 6 000 óvodás és általános vagy középiskolai diák napi étkeztetéséről gondoskodnak. az étlapok összeállítói gondosan ügyelnek arra, hogy az óvodások a napi 1050, az iskolások a napi 1660 kalóriát megkapják. a tálaláskor azonban elég gyakran kicsire „sikerülnek”, az adagok és jónéhány iskolában 200-300 kalóriával is kevesebb jut a gyerekeknek az előírtnál.

az ülésen szó esett arról is, hogy bár az étkezőhelyiségek, a konyhák felszereltsége az előírásoknak megfelel, nem szerencsés, hogy nagy részük alagsorban van elhelyezve. a vb. felhívta az oktatási és kereskedelmi osztály illetékeseit: a jövőben fokozottan ellenőrizték, hogy a gyerekek az előírt napi kalóriát megkapják-e. az építési osztályt arra utasította: vizsgálja meg, hogy a kerületi rekonstrukció során hol lehetne létrehozni központi gyermekétkeztetési konyhát.

jogosak a zuglói vásárlók panaszai: a közért-üzletekben, a fűszer- és csemege boltokban elég gyakori a pontatlan mérés, számolás. ezt a következtetést vont le a kerületi népi ellenőrzési bizottság jelentése alapján - a 14. kerületi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén. az elmúlt esztendőben csaknem 500-szor tartottak próbavásárlással egybekötött ellenőrzést a zuglói boltokban, s a tapasztalatok meglehetősen kedvezőtlenek voltak: a számláknak csupán 41 százaléka volt pontos, a többinél „felfelé keverték”, végösszeg jött ki. az ellenőrzés az előrecsomagolt áruknál 81 esetben állapított meg súlyhiányt.

a vb úgy foglalt állást, hogy figyelemmel kíséri, felelősségre vonják-e a súlycsökkentő, többet számoló eladókat. ugyanakkor a népi ellenőrzési bizottságot felkérte, hogy fél év múlva ismét tegyen jelentést az üzletek ellenőrzése során szerzett tapasztalatairól. /mti/

7.20/e

- 8 -

8.10/e

Tó 940

bb. 12. csopakon épül az állami gazdaságok üdülője

vid/e ká cz

1970. március 3.

tavaly kezdték el építeni és még ebben az évben elkészül csopakon az állami gazdaságok üdülőháza. az univáz szerkezetű nyaraló két egységből áll: a szállóból és az ugynevezett kiszolgáló egységből. az üdülőben egyidejűleg 300 vendéget tudnak majd elhelyezni. az impozáns épület tetején eszpresszót alakítanak ki.

az üdülőház tágas udvarán két kisebb sportpálya és autóparkoló kap helyet. a csopaki nyaralóhoz külön strandot is kiképeznek. az üdülőben terv szerint az idei főszezonban már fogadják a beutaltakat. /mti/

bb. 14. naponta 300 vagon karbamid pétről

vid/e ká cz

1970. március 3.

átadták a gyártás irányítását a holland és belga mérnökök a péti nitrogénművek szakembereinek az új karbamid üzemben. a holland stami carbon cég eljárása alapján, belga berendezésekkel létrehozott új üzem a kétmilliárd forintos nagybővítés egyik legfontosabb része. naponta 300 tonna 46 százalékos hatóanyag tartalmú karbamidot gyártanak itt. a sikeres próbagyártást követően az üzem már teljes kapacitással működik. a jó minőségű, nem tapadó szemcsés műtrágyát folyamatosan szállítják a felhasználó mezőgazdasági üzemeknek. /mti/

bb. 15. kamaradarabok fesztiválja - színházi napok békéscsabán

vid/e ká la

1970. március 3.

a békéscsabai jókai színház első ízben május végén rendezi meg a békéscsabai színházi napokat. a rendezvény-sorozat keretében három fővárosi és három vidéki színház produkcióit láthatja a megyeszékhely és a környék közönsége. a kamaradarabok fesztiválján a thália színház görgey: komámasszony hol a stukker, a madách színház karinthy ferenc: gellérthegyí álmok, a nemzeti színház zorin: varsói melódia, a miskolci nemzeti színház choinski: riadó, a debreceni csokonai színház barbara garson: macbird című színművével mutatkozik be. a békéscsabai művészek a studio-színház két egyfelvonásosát: görgey: délutáni tea és cristopher fry: nem ritka a fönix című darabját játsszák. /mti/

7.50/e
8.15/e

- 9 -

Tó 940

bb 13. áprilisban avatják a váci és a ceglédi kórházat -
900 millió forintos építési program pest megyében

vid/gö/ká/y -cz

1970. március 3.

a pest megyei beruházási vállalat az idén csaknem 900 millió forintos beruházási programot valósít meg, s összesen hatszáz millió forint értékű új létesítményt ad át rendelkezésnek. a megye legégetőbb problémája a lakáshiány. a vállalat ebben az évben 734 új otthon kulcsát adja át a tulajdonosoknak. megkezdik a negyedik ötéves terv lakásépítési programjának előkészítését is: az öt városban és szigetszentmiklóson 1200 lakás alapozásához látnak hozzá.

az év legjelentősebb tanácsai beruházását, az egyenként 476 ágyas váci és ceglédi kórházakat áprilisban avatják. a ceglédi kórházban egyébként két osztályon már megkezdtek a gyógyítást. nagykátán áprilisban avatják az orvosi rendelő intézetet, s hasonló létesítményt kap nagykovács, gödöllő és szentendre.

helyhiánnyal küzdenek a megye oktatási intézményei, ezért gödöllőn 16, szobon nyolc tantermes gimnázium, vácott zeniskola, cegléden és nagykátán iparitanuló intézet épül, hét község általános iskolát, tököln, ujhartyán ovodát, ráckeve pedig bölcsődét kap. a cegléd-környéki tanyavilág gyermekei részére a városban 168 személyes kollégium épül. ezenkívül gyarapodik a kulturális létesítmények száma is. a legjelentősebb a szentendrén felépülő megyei művelődési központ lesz, amelyben helyet kap a megyei könyvtár is. ugyancsak művelődési házat kap az ország legnagyobb községe, érden, valamint püspökszilágy. az idén kezdik meg a szentendrei ferenczy károly múzeum bővítését.

gondoskodnak az egészséges ivóvizről: mélyfúrású kutakkal 15 község vízellátását javítják. a megye kereskedelmi hálózata a cegléden és a gyömrőn felépítendő ábc áruházakkal gyarapodik.

ebben az évben készül el a váci posta crossbar rendszerű telefonközpontja, valamint a város és szentendre szennyvíztisztító telepe.

a megye mezőgazdasága számára 70 millió forint értékben készít a vállalat gazdasági épületeket. /mti/

-.-
-10-

8.20/ny

Tó 940

bb 16. ügyvitelszervezői és ügyvitelgépesítési tanfolyam indul győrött

vid/ká/ny -cz

1970. március 3.

a pénzügyminisztérium tanulmányi felügyelősége az 1970/71-es tanévben ügyvitelszervezői és ügyvitelgépesítési szaktanfolyamot indít győrött. az ügyvitelszervezői tanfolyam tematikája magában foglalja az ügyvitelszervezés alapvető elméleti és gyakorlati ismereteit, a különféle ügyviteltechnikai berendezések alkalmazását, az egyszerűbb könyvelő - és számlalógópek programozását és kezelését. az ügyvitelszervezői tanfolyam időtartama egy év, az ügyvitelgépesítési tanfolyamé két év.

a tanfolyamokra a jelentkezési lapot budapesten a pénzügyminisztérium tanulmányi felügyelőségénél illetve győrött a helyi megbízottnál lehet beszerezni. jelentkezési határidő 1970 április 30-a. /mti/

-.-

bb 17. hat új termálvizskut az alföldön

vid/ká/ny la

1970. március 3.

az alföldi hévízkutak számát rendszeresen növeli a nagyalföldi kutató és feltáró üzem. szabad kapacitású furóberendezéseikkel hat új termálviz forrást tártak fel szentes, makó, apátfalva, rösztke, tiszasziget és baks községek határában. a kutak általában 2000-2200 méteres mélységekből nyolcvan- kilencven celsius fok hőmérsékletű vizet szolgáltatnak. a hat termálkut együttes napi melegvíz hozama nyolc-kilenc ezer köbméter. a nagyértékű hőenergiát a tsz társulások nagyüzemi zöldség- és primórtermelésre használják. a növekvő igényeket jelzi, hogy tizenöt alföldi közös gazdaság nyújtott be igényt termálkut fúrására. /mti/

-.-

bb 18. negyvenöt millió forintot költenek győr-sopron megyében a fagy miatt megrongálódott utak javítására

vid/ká/ny -cz

1970. március 3.

korai tavaszt remélve már járják az utakat a győri közúti igazgatóság utfenntartó részlegének szakemberei, hogy megállapítsák hol, milyen károkat okozott az idei kemény tél. a felfagyás miatt megrongálódott utszakaszokat felméri és egyúttal megállapítják a javítás sürgősségi sorrendjét. amint javul az idő, azonnal munkához látnak. győr-sopron megyében az idén 45 millió forintot költenek a közutak javítására. /mti/

-.-
-11-

8.23/ny

Tó 940

bb 19. gázrobbanás a lábatlani cementgyárban

vid/ká/ny bs 1970. március 3.

hétfőn, a késő esti órákban a lábatlani cementgyárba riasztották a tűzoltókat. az 5-ös számú kemence mellett egy fabódé, ahol oxigén- és diszouss-gáz palackokat tároltak, eddig ismeretlen körülmények között kigyulladt, és 3 palack felbrombant. az esztergomi és szőnyi tűzoltók aporsugárral 30 perc alatt eloltották a tüzet. személyi sérülés nem történt, a természetben nem volt fennakadás. a tűz okának kiderítésére a vizsgálat megindult. /mti/

--

bb 22. kétezer viharsarki család másfélmillió adata a számítógépekben - elkészült a szociológiai felmérés előzetes értékelése

vid/ká/ny bs 1970. március 3.

a békés megyei tanács művelődésügyi osztályának felkérésére a viharsarokban végzett szociológiai felmérést a magyar tudományos akadémia szociológiai kutató csoportja. az adatgyűjtésre kijelölt kétezer családnál egyenként 817, általában az életmódra, a kulturális ellátottságra, az igényekre vonatkozó kérdésre adtak választ a megkérdezettek. a kapott információk közül 80 olyan tényezőt emeltek ki az adatfeldolgozók, amelyekből már általános érvényű következtetések vonhatók le a viharsarok jelenlegi művelődésügyi és kulturális helyzetéről. a tényleges és kívánt kulturális ellátottság, az informáltság, az érdeklődés szintjének értékelésén kívül részletesen elemezték többek között a hagyományokon alapuló, s az életmód függvényeként változó táplálkozási szokásokat is. az előzetes értékelésből kiderült például, hogy a mezőgazdasági jellegű békés megyében a szülők nagy része az értelmiségi pályákra irányítaná gyermekét, a mezőgazdaság - elenyészően csekély százalékával - csak az ipari és egyéb foglalkozási ágak után következik.

a felmérés során a szociológusok mintegy másfélmillió információs adathoz jutottak, amelyek feldolgozása ez év nyarára fejeződik be. a vizsgálati eredmények a jelenlegi helyzet s a társadalmi igények feltárásával és tudományos elemzésével a következő évek, valamint a távlati művelődéspolitikai feladatok megjelöléséhez, a tervek elkészítéséhez szolgálnak támpontokat a megye vezetőinek. /mti/

--
-12-

11.32/ny

To 1330

bb 20. szolnoki grafikusművész a firenzei biennálén

vid/ká/ny bs 1970. március 3.

gácsi mihály a szolnoki művésztelep fiatal grafikus művésze a közelmúltban nagy sikerrel szerepelt a bolognai kiállításon. a művészt most újabb kitüntetés érte: meghívást kapott a 2. firenzei nemzetközi biennálére, ahol négy magyar művész-társával együtt állítja ki grafikáit. /mti/

--

bb 21. kiöregedett a traktorállomány - a jelenlegi beruházási szint a természetes elhasználódást sem pótolja somogyban

vid/ká/ny bs 1970. március 3.

a mezőgazdasági termelészövetkezetek gépesítettségéről tárgyalt keddi ülésén kaposvárrott a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága. a felmérések azt mutatják, hogy a közös gazdaságok traktorállományának több mint a fele kiöregedett, s az elmúlt év végéig az elhasználódott gépállomány a normálnál jóval nagyobb ütemben növekedett. ahhoz, hogy a „selejtezési egyensúly” létrejöjjön, tavaly például 881 erőgépet kellett volna vásárolniok a ténylegesen beszerzett 371 helyett. a jelenlegi beruházási szint a természetes elhasználódást sem pótolja. súlyosítja a helyzetet az a tény, hogy a mezőgazdasági gépkísérleti intézet által végzett kutatások kimutatják: a termelészövetkezetekben a traktorselejtezés már az ötödik év után indokolt. ezután ugyanis a javítási költségek az új gépek árát jóval meghaladják. nem kielégítő a munkagépek számának növekedése sem.

a gépállomány jelenlegi műszaki állapota akadályozza a mezőgazdasági munkák kellő minőségben és időben történő elvégzését. a teljesítmények állandó romlása miatt az őszi mélyszántásnak csak kétharmadával készültek el.

a végrehajtó bizottság határozatában többek között megalapította: mivel a közös gazdaságok a műszaki fejlesztéshez szükséges anyagiakkal nem rendelkeznek, felkérlik az illetékes szerveket, hogy az üzemek által igényelt géphitelt soron kívül bírálják el. szükségesnek tartja a vb. azt is, hogy az agrotröszt bővítse áruválasztékát. /mti/

--
-13-

11.48/ny

To 1330

bb 23. tavasz - postacsomagban

vid/ká/ny bs

1970. március 3.

postacsomagban utazik a tavasz kis hírnöke - a hóvirág - az ország legdélibb vidékéről a legészakibbra: a mecseki erdőkből a zempléni hegyek közé. a sátoraljaujhelyi kertészek ugyan is a nőnap alkalmából hóvirággal is szeretnének kedveskedni a lányoknak és az asszonyoknak, ám a hűvösebb zempléni erdőben csak március utóján nyílnak az első vadvirágok. sátoraljaujhely tehát pécsről kért virágot az ünnepre, hiszen a mecsek végett völgyeiben már február eleje óta pompáznak a tavasz virágai. az erdei termék vállalat pécsi irodája vállalta, hogy a nőnapra négyezer csokor hóvirágot szállít a zempléni városkának. az első ezer csokrot már elküldték és két naponként követi a többi. az ügyesen csomagolt csokrokat papirdobozban - expressz csomagként - viszi a posta pécsről sátoraljaujhelyre. /mti/

bb 24. tűzoltók centenáriumi ünnepség sorozata baranyában

vid/ká/ny bs

1970. március 3.

tűzoltók centenáriumi ünnepség sorozata kezdődött baranyában abból az alkalomból, hogy 1870-ben, nem sokkal a fővárosi tűzoltó testület megalakulása után pécsen is létrejött a tűzoltó egység. a program a száz éves működésről emlékezik, összekapcsolva a felszabadulás negyedszázados jubileumával. a tűzrendészeti napokat kedden a megyei tűzrendészeti bizottság ülése vezette be, és még a héten tűzrendészeti „ki mit tud”, vetélkedőt rendeznek a pécsi bányában. áprilisban mohácson tűzoltástörténeti kiállítás nyílik. siklóson, a várfesztivál alkalmával tűzoltási bemutató tartanak a várban. a fuvószene-kari fesztiválon az önkéntes tűzoltótestületek zenekari is fellépnek. a centenáriumi évben fokozott gondot fordítanak baranyában a tanuló ifjúság tűzrendészeti oktatására. számos községben uttörő tűzoltórajokat szerveznek. /mti/

bb 25. ujbungonya előszezon csongrádban - megkezdődött a hajtás

vid/ká/ny bs

1970. március 3.

csongrádban megkezdődött az ujbungonya termesztés előszezonja: a hajtásidény. makó környékén, apátfalva, magyarcsanak, ferencszállás és kiszombor községekben, a hagyományos termő tájon szedik a vermekből a burgonyát és ládába rakva fűtött helyiségekben viszik. kemencék és kályhák mellett hajtadják, csiráztatják a gumókat, hogy még március hónapban kiültethessék.

/folyt köv/
11.53/ny

-14-

Tb 1330

bb 25. / ujbungonya ...folyt/ny

a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja eddig 15.000 mázsa korai burgonya átvételére kötött szerződést. az áru zömét a marosmenti falvak adják, ahol a nagyüzemi táblák mellett minden kiskertben természetesen a közkedvelt tavaszi primort. sok munkával jár a termelés, de megéri a fáradságot, mert haldankint legalább 15.000 forint jövedelmet hoz, s utána zöltségféléket ültetnek. így kétszeresen hasznosítják a földeket.

csongrádból az idén mintegy 40.000 mázsa ujbungonya kerül hazai piacokra és exportra. /mti/

bb 26. megnőtt az állattenyésztői kedv, drágábbak a növendékállatok

i jf/gg/ny la bs

1970. március 3.

február végén és március első napjaiban a növendékállatok iránt országszerte nagy az érdeklődés. a szakemberek ebből arra következtetnek, hogy az állattenyésztés fellendítésére hozott kormányintézkedések már éreztetik kedvező hatásukat. /mint ismeretes, a szarvasmarha és a sertés felvásárlási árát felemelték/.

az állatforgalmi és husipari tröszt rendszeresen figyelemmel kíséri a szabadpiacokon a növendékállat kínálatot. ezekben a napokban az élőborjút és a növendékmarhát különként 28-35 forintért árusítják a piacokon. az árak magasabbak a tavalyiaknál, az elmúlt évben például az első negyedévben 15-19 forintért lehetett vásárolni a borjút, és a növendékmarha kilója sehol sem került többé 17-20 forintnál. az idei borsos árak azzal magyarázhatók, hogy a háztáji gazdaságok - ugyanugy, mint a nagyüzemek - maguk akarják felnevelni az állatokat, mert a hizók értékesítése kifizetődő a tenyésztők számára. erre utal az is, hogy február 26-án a hetipiacokra országosan csak mindössze 48 borjút hajtottak ki és a növendékmarhákból sem volt sokkal több 160-nál. hizalásra való felnőtt szarvasmarhákból százat kínáltak eladásra.

/folyt köv/

-15-

12.25/ny

Tb 1330

bb 26. / megnőttfolyt/ny

drágább a süldő és a malac is, amíg tavaly ilyenájt 40-50 forintot fizettek a malac kilójáért, idén csak 55 forintért lehet venni, sőt, Fejér megyében volt olyan piac is, ahol kéreként ezer forintot kértek a tíz kilós malacért, a süldőkért jelenleg kilónként 30-35 forintot számítanak. február 25-án a piacokon összesen 12.000 malacot kínáltak eladásra, ebből 8.500 talált gazdára. a szakemberek szerint süldőkből és malacokból is lényegesen kevesebbet adnak el mint tavaly; például Békés megyében, ahol más években ilyenkor 10.000 állatot is vittek a piacokra, most csak 1600-at hajtottak fel.

a megélénkült tenyésztői kedvet jelzi az is, hogy továbbra is igen nagy az érdeklődés a kedvezményes koca kihelyezési akció iránt. /mti/

--

bb 27. tizenöt kutatóközpont - a halgazdálkodás fejlesztéséért

1 jf/am/ny 19 - bs

1970. március 3.

nagyszabású kutatómunka kezdődött a halgazdálkodás fejlesztésére; a mem megbízásából a haltenyésztési kísérleti állomás további 14 mezőgazdasági és élelmiszeripari kutató központ közreműködésével öt éves program alapján dolgozik a halhús-termelés fejlesztésén. a program fő célja, hogy a piaci igényeknek legmegfelelőbb halfajtákat szaporítsák el a természetes és a mesterséges vizekben és hogy a haltenyésztés gazdaságosabb legyen.

a tőgazdaságok jelenleg holdanként 400 kiló halat adnak. a kutatók a korszerű üzemformák megválasztásával és a modern tartástechnológiák kidolgozásával megteremtik a lehetőséget az 550 kilós hozam eléréséhez. megváltoztatják a halállomány összetételét is; több mint 30 százalékkal növelik majd a növényevő halak arányát. a vásárlók gyakran kifogásolják, hogy a halak mostanában túlságosan zsirosak. a kutatók a jelenlegi 16 százalékos zsirtartalmat igyekeznek - főleg korszerű takarmányozási eljárásokkal - 12 százalék alá szorítani.

/folyt köv/
12.29/ny

-16-

T₆ 13³⁰

bb 27. / tizenötfolyt/ny

a szakemberek külön programot dolgoznak ki a természetes vizek halászatának fellendítésére. a balatoni haltermelést például 40 százalékkal növelik, s a nemes halak arányát megháromszorozzák. a tiszta 2. vízlépcső 20 ezer holdas halastárolóját a legkorszerűbb haltenyésztési elvek alapján népesítik be. itt külön ügyelnek arra, hogy a silány, értéktelenebb halfajták szaporodását különféle úgynevezett visszafogási eljárásokkal megakadályozzák. jó hír a horgászoknak; az egyéb természetes vizekben is olyan állományt akarnak kialakítani, hogy jóval több nemes hal kerüljön horogra. a program szerint lesz majd olyan természetes víz is, amelyekben az állomány 80 százalékát az értékes fajták teszik ki.

a mem több mint 6 millió forinttal járul hozzá a kutatási programhoz, jelentős összegekkel segítik a munkát a tenyésztés fellendítésében érdekelt vállalatok és intézmények is. /mti/

--

bb 28. gazdag eseménysorozat a 60. nemzetközi nőnap alkalmából

1 vid/-fe/j/ny zs bs

1970. március 3.

az idei - sorrendben a 60. - nemzetközi nőnapot szerte az országban gazdag eseménysorozat köszönti. a március 8. alkalmából megrendezésre kerülő nőgyűlések részvevői az ünnepi megemlékezésen tulle megvonják a felszabadulás óta megtett ut mérlegét, számot vetnek azokkal az eredményekkel, amelyeket 25 év alatt a nők politikai, gazdasági és szociális helyzetének javításában elértünk. ezt szemléltetik majd a nőnap kiállítások, s ez lesz a témája azoknak a találkozókknak is, amelyeken a nőmozgalom veteránjai és a szabadsággal egyidős fiatalok vesznek részt. az összejöveteleken a negyedszázad alatt kiemelkedő munkát végzett asszonyoknak, leányoknak - összesen mintegy 20.000 aktívistának - díszes emléklapot adnak át.

budapest^en a nemzetközi nőnap központi ünnepségét csütörtökön délután a vasas szakszervezet székházában rendezik. az ünnepi beszédet gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára tartja.

/folyt köv/

-17-

12.35/ny

T₆ 13³⁰

bb 28. / gazdag ...folyt/ny

a hagyományokhoz hiven, a nemzetközi nőnap alkalmából a parlamentben kitüntetésekkel adnak át a nőmozgalmi munkában és az élet más területein kiemelkedő eredményt elért lányoknak, asszonyoknak.

Budapesten a kerületi ünnepségeken ismert közéleti személyiségek üdvözlik a nőtársadalom képviselőit, majd neves művészek adnak műsort az ünnepelteknek.

az ünnepségsorozatnak egyébként külföldi résztvevői is lesznek: nőküldöttség érkezik hazánkba csehszlovákiából, jugoszláviából, Indiából, Koreából, Lengyelországból, a német demokrátiás köztársaságból, Romániából és a Szovjetunióból. egyidejűleg a nőnap megemlékezésekre népes magyar nőküldöttség utazik barátság-vonattal a Szovjetunióba.

változatos program - és sok kedves meglepetés - várja az asszonyokat, lányokat vidéken. Komárom megyében - ahol az összes dolgozó 34.5 százaléka nő - minden ipari, mezőgazdasági üzemben, hivatalban ünnepi külsőségek között köszöntik a nő-dolgozókat. a kocsi aranykalász tsz-ben 260 asszonyt látnak vendégül, s az ünnepségre meginvítják a faluban tanító pedagógusnőket, óvónőket is. a tatabányai szénbányák nőnap ünnepségein 42-en kapják meg a kiváló dolgozó jelvényt, s a legjobban dolgozó lányok, asszonyok között mintegy 400.000 forint jutalmat osztanak ki. bensőséges ünnepség színhelye lesz a tatabányai népház is, ahol Kroszner László, a megyei tanács elnöke köszönti az ünnepelteket, köztük a munkásmozgalom kiemelkedő harcosainak feleségeit, a mártírok özvegyeit.

Baranyában a nemzetközi nőnap idei eseménysorozatának nyitányára 60 olyan asszonyt hívtak meg a rendezők, akik alapító tagjai voltak a felszabadulás után a nőszervezetnek, s az azóta is eredménnyel tevékenykedtek a nőmozgalmi feladatok megoldásában. Komlón ünnepi gyűlést rendeznek március 8. alkalmából, Mohácson, Sásdon, Szigetvárott és Siklóson szintén bensőséges összejöveteleken üdvözlik női munkatársaikat a férfi dolgozók. a megyében egyébként 900 nőaktivista kap emléklapot.

/folyt köv /

-18-

12.40/ny

Tb 1330

bb 28. / gazdag2.folyt/ny

Csongrád megyében mintegy 60 községben - művelődési házakban, tsz központokban - tartanak nőnap ünnepséget. 50 nőtanácsai szakkör kiállításán mutatja be tagjainak munkáját, az elmúlt hónapokban készült hímzéseket, kézimunkákat, kötött és varrott gyermekholmikát. a megye üzemeiben az ünnep előestéjén mintegy 40.000 munkásnőt, hivatali dolgozót köszöntenek a férfiak, a kiszervezetek és a szakszervezetek képviselői.

a somogyi megemlékezések egyik érdekessége, hogy a nőnap alkalmából háziasszony-találkozót is rendeznek, s kaposvárott az ifjusági és uttörőházban a szakkörök fejlődését dokumentáló kiállítást nyitnak. a megye központi nőnap ünnepségén - amelyet vasárnap kaposvárott, a Latinka Sándor művelődési házban tartanak - szovjet vendégek is részt vesznek. /mti/

--

bb 30. a német szocialista egységpárt

mm/ny zs -cz

1970. március 3.

központi bizottságának meghívására Klézli Róbertnek, az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztálya helyettes vezetőjének vezetésével pártmunkás küldöttség utazott az NDK-ba. /mti/

--

bb 31. szegedi tudós előadó körutja Kuwaitban és Indiában

vid/kz/ny -cz

1970. március 3.

Dr. Márta Ferenc egyetemi tanár, az MTA levelező tagja a szegedi József Attila Tudományegyetem rektora előadó körutja utazott. 10 napot tartózkodik Kuwaitban, majd India 5 egyetemét látogatja meg. Hyderabadban, Madrasban, Calcuttában, Delhiben és Bombayban több előadást tart. ismereti kutatásai eredményeit és tájékoztatást ad a magyar egyetemi oktatás rendszeréről. /mti/

--

-19-

12.45/ny

Tb 1330

bb 29. időjárásjelentés

gk/ny -cz

1970. március 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. március 3-án, kedden
13 órakor:

csapadékos idő

az északról áramló hideg, valamint a délnyugatról áramló enyhe levegő kölcsönhatásának zónájában franciaországban, olaszország és jugoszlávia északi részein, valamint a kárpát-medence térségeiben erősen felhős, szeles az idő. többfelé havazik, illetve havas eső, eső esik. észak-európában és a szovjetunió európai területének nagy részén tovább tart a téli idő.

házunkban hétfőn az északnyugati, északi megyékben borult, vagy erősen felhős idő volt, máshol 2-7 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben a keleti megyékben csak plusz 1 - mínusz 2, máshol plusz 1 - plusz 5 fokig emelkedett. a késő délelőtti órákban a nyugati megyékben havazás kezdődött, amely az éjszaka folyamán az ország többi részére is áttérjedt. a kedd reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknymó és 9 milliméter között váltakozott, de marcaliban 11, lentiben 12, kiskunhalason 13, nagykanizsán 14, letenyén 18 millimétert mértek. az ország nagy részén a hó vastagsága 2-10 centiméter között volt, de több helyen 10, 20, sőt az északi megyékben 20-30 centimétert mértek. a hegyeken 70-100 centiméter, sportolásra alkalmas hóréteg található.

ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 0 - mínusz 9 fokig hült le a levegő. ma délelőtt folytatódott a borult, párás idő, sok helyről jelentettek újabb havazást, néhány helyen élénk délkeleti, déli szél fújt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1 - plusz 3 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.3 fok volt, 4.7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 751 milliméter, változatlan.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás idő, további havazások, havas esők, esők. időnként élénk, helyenként erős keleti, délkeleti szél. a hőmérséklet lényegesen nem változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1 - mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0 - plusz 5 fok között.

a duna vízállása 470 centiméter. /mtl/

-20-

13.05/ny

Tó 13.05

bb 32. tíz év alatt 43 százalékkal növekedett dunaujváros lakossága

vid/kz/mné/ny -cz

1970. március 3.

tíz év alatt 43 százalékkal növekedett dunaujváros lakossága - állapították meg a városi tanács végrehajtó bizottságának kedde, a január eleji népszámlálás tapasztalatainak megvitatására összehívott ülésén. a városban, amely idén ünnepli 20. születésnapját, összesen 46.475 személyt írtak össze. most már nyilvánvaló, hogy az utóbbi évtizedben az ország valamennyi városa közül dunaujváros népessége növekedett a legnagyobb arányban. a lakásállomány ugyan ezen idő alatt 4.085-el gyarapodott, s így ma már 11.732 lakás van a városban. ezek 78.5 százaléka másfélszobásnál nagyobb. az egy lakásra jutó személyek száma igen magas: 3.44 - 4.47 között mozog. hasonlóképpen magas az albérletben lakók száma is. a népszámlálás adatait, mint a végrehajtó bizottság elhatározta, felhasználják az 1971-1975 közötti időszak előzetesen már elkészült fejlesztési terveinek módosítására. /mtl/

bb 33. negyed évszázad a számok tükrében - 13 féle címen 27 milliárd forint társadalmi juttatás egy év alatt

1 sl/j/ny ie -cz

1970. március 3.

a társadalombiztosítás grafikonja az elmúlt 25 évben meredeken ivelt felfelé. az 1938. évi hivatalos adatok szerint annak idején a társadalombiztosítás a lakosság 31 százaléka, 2.8 millió emberre terjedt ki. az arány 1950-ben érte el az 50 százalékot, majd 1955-ben a 60, 1960-ban a 85 százalékot, jelenleg pedig a lakosság 97 százaléka, kerekén 10 millió ember részesül társadalombiztosítási juttatásokban.

az első jelentős állami nyugdíjtételeket 1950-ben számláltak el, mégpedig 927 millió forintot, amely 1969-ben már 11.2 milliárd forintra nőtt. az első egységes nyugdíjrendszer 1952 január 1-én lépett életbe, majd 1954 október 1-én és 1959 január 1-én újabb törvényerejű rendeletek jelentek meg, amelyek tovább kiterjesztették a nyugdíjrendszert, bővítették a nyugdíjasok körét, s a ledolgozott idővel arányosan emelve a nyugdíjösszegeket. 1958 január 1-től a nyugdíjakat a termelőszövetkezeti tagokra is általánosan kiterjesztették; eleinte egységesen 315 forintot, 1967 január 1-től pedig a jövedelem arányában a többi kategóriákat megközelítő összegeket kapnak. 1952-ben 562.000 munkából kiöregedett ember kapott az országban rendszeres nyugellátást, számuk azóta állandóan nőtt, s 1970 január 1-én már 1.380.000 embernek küldték ki havi járandóságát a nyugdíjfolyósító igazgatóság.

/folyt köv/

-21-

13.17/ny

Tó 13.17

bb 33. / negyed évszázad...folyt/nő

a lakosság különböző rétegei 13féle címen részesülnek társadalombiztosítási juttatásokban. ezekre 1969-ben összesen 27 milliárd forintot fizettek ki, szemben az 1950. évi 2.1, az 1960. évi 11.5 és az 1968-ban kifizetett 24.3 milliárd forinttal. a 27 milliárdból a legnagyobb tétel a 11.2 milliárd forint nyugdíj. orvosi, kórházi költségekre 5280, gyógyszerre 2230 millió forintot költött tavaly az állam. egy év alatt 3120 millió forint táppénzt, 600 millió forint terhességi és gyermekágyi segélyt folyósítottak. hazánkban 1967-ben vezették be a világon egyedülálló gyermekgondozási segélyt, amely igen népszerűvé vált. az érintettek 70 százaléka él a lehetőséggel, a kifizetett összeg ugrásszerűen nő. a bevezetés első esztendőjében 64 millió, 1968-ban 450 millió, tavaly pedig 870 millió forint gyermekgondozási segélyt fizettek ki.

a családi pótlék általános bevezetése ugyancsak az új Magyarország vivmánya. a felszabadulás előtt - 1912-től 1939-ig - csupán a közszolgálati alkalmazottak részesültek e juttatásban, 1939 után is csupán a 20-nál több embert foglalkoztató üzemek dolgozói kaptak családi pótlékot. a munkaviszonyban álló és biztosításra kötelezett dolgozók nagy többségére 1953-ban terjesztették ki e juttatást, 1966-tól pedig a mezőgazdaságban is lényegében valamennyi érintett dolgozónak jár a családi pótlék.

évente jelentős összegeket fizetnek ki gyógyászati segéd-eszközökre, gyógyfürdőre, csacsémőkelengyére és egyéb társadalombiztosítási szolgáltatásokra is.

1970-ben tovább emelkedik a társadalombiztosítás költségvetése. március 1-től - mint ismeretes - felemelték az 1600 forintnál alacsonyabb nyugdíjakat és járadékokat, ami több mint egymillió embert érint, s egész évre átszámítva 900 millió forinttal növeli a kifizetett nyugdíjak összegét. /mtl/

bb 36. kitüntették nyugatdunántul legjobb máv-aköv komplex brigádját

vid/kz/mné/ny -cz

1970. március 3.

nyugatdunántul 32 máv-aköv komplex brigádjának 1969. évi versenyében a tapolcai kollektíva érte el a legjobb eredményt. ezzel elhódította az első helyet a megálló évben első helyezést elért zalaegerszegi komplex brigádtól. a zalaiak ezúttal a második helyre szorultak. a tapolcai kollektívának kedden adták át a győztesnek járó vándorzászlót és oklevelet, továbbá az ezzel együtt járó 6.000 forint jutalmat. a szombathelyi máv igazgatóság az idén újabb komplex brigádokat szervez. működésüktől főleg a hétfői, s ünnepnapok rakodások további meggyorsulását várják. /mtl/

13.25/ny

Tb 1355

-22-

bb. 34. fokozódik a termelőszövetkezetek gazdasági együttműködése Komárom megyében - a társulások feloldják az üzemi korlátokat

vid-kz/mné/e cz

1970. március 3.

a piaci viszonyok előtérbe kerülése fokozta a termelőszövetkezetek gazdasági együttműködését. a létrejött termelőszövetkezetek közötti társulások sok tekintetben feloldják az üzemi korlátokat, az anyagi és technikai erők egyesítése lehetővé teszi, hogy a közös gazdaságok magasabb szintre emeljék a termelést. a társulások újabb munkalehetőségeket teremtenek, s egyben erősítik a tagszövetkezetek gazdasági alapját, növelik jövedelmét - állapították meg a Komárom megyei termelőszövetkezetek területi szövetségének vezetői a megye közös gazdaságai 1969. évi munkájának elemzése során. a megye termelőszövetkezetek közül jelenleg már csupán tíz nem tagja egyetlen társulásnak sem, 26 közös gazdaság viszont 2-5 társulásban is részt vesz. a megye egyik legjobb közös gazdaságának - a tokodi aranykalász termelőszövetkezetnek - például a nagyigmándi sertéshizlalási társulásban, a hungarodrog gyógynövénytermelő és értékesítő közös vállalkozásban, továbbá a dorogi járási építőipari vállalkozásban van érdekeltsége. ez 1969-ben már mintegy 400 000 forint tiszta nyereséget hozott a termelőszövetkezet kasszájába. a szövetkezet ugyanakkor a mék-kel közösen egy savanyító üzemet is fenntart, melynek évi forgalma eléri az egymillió forintot. Legutóbb a környei tőzjástermelő társulásba is belépett a termelőszövetkezet, s ez ugyancsak tovább növeli majd a bevételeit.

rendkívül figyelemreméltó, hogy ez idő szerint Komárom megyében működik az ország összes termelőszövetkezeti társulásának tíz százaléka, s ezeknek 155 tagszövetkezete van. ebből 88 Komárom megyei, 40 pedig megyén kívüli közös gazdaság, illetve más vállalat. a társulások munkája rendkívül változatos. a mezőgazdasági termelés és a mezőgazdasági termékek feldolgozásán kívül ipari, építőipari, kereskedelmi és szolgáltató tevékenységre is kiterjed. még két üdültársulás is működik a megyében. az összes társulások termelési értéke, illetve forgalma 1969-ben már megközelítette a negyedmiliárd forintot. /mtl/

13.43/e

NA 145

-23-

bb. 35. nyergesújfaluon épül az ország legnagyobb szintetikus-szál üzeme

vid-kz/mné/e cz

1970. március 3.

az idén megkezdődött nagy egyedi beruházások közül is az egyik legjelentősebb a nyergesújfaluon magyar viscosagyártó üzem épülő poliakrilnitril üzem. a hazai vegyiszál gyártás nyergesújfaluon kialakult központjának ez lesz a negyedik szintetikus-szál üzeme. termékei, amelyek nálunk orlon vagy dederon néven kerülnek forgalomba, minden eddig ismert közül a legjobban hasonlítanak majd a gyapjuhoz. az ebből készült szálak, illetve kötöttanyagok nagyon szép élénk színekre festhetők, tartósak lesznek, nem gyűrődnek, könnyen és jól moshatók.

az évi 4 600 tonna kapacitású üzem 870 millió forintos beruházását - jutalék ellenében - a petrolber bonyolítja le. rendelkezik a hitel felett, összehangolja, irányítja az építőket, a szállítók és a szerelő cégek munkáját. gondoskodik arról, hogy garanciális kötelezettségeiknek eleget tegyenek.

az építkezés nagy részét a nehézipari építő vállalatokra bízták. az új gépek zömét - együttesen 3 millió dollár értékben - a legkedvezőbb ajánlattal jelentkező milánói snia viscosa cégtől rendelték meg, de más külföldi gépgyáraktól is vásárolnak. azokat a berendezéseket, amelyeket a magyar gyárak határidőre el tudnak készíteni, itthon szerzik be. a technológiáért az olasz cég vállalt garanciát. az új gyár modern lesz, megfelel a világ színvonal követelményeinek.

az alapanyagot - az akrilnitrilt - az egyik legnagyobb osztrák állami vállalatától, az österreichische stickstoff werke-től vásároljuk, az előzetes tervek szerint tíz évig, a mindenkori világpiaci áron. cserében - ugyancsak a mindenkori világpiaci áron - kész szálakat adunk. ez az üzem termelésének körülbelül egyharmadát köti majd le. az együttműködés - mivel mind a magyar, mind pedig az osztrák cég jelentős összegű beruházást takarít meg - mindkét fél számára előnyös.

az új gyár legnagyobb csarnokát - egy 260 méter hosszú épületet - már az év őszére tető alá hozzák. még az idén megérkeznek az első külföldi berendezések is. ezeket olasz szakemberek irányításával hazai szakmunkások szerelik majd. az első üzemrész próbatermelését a jövő év nyarán, az egész gyárat pedig 1972 közepén kezdik meg. az új üzem, amely az ország legnagyobb szintetikus-szál gyára lesz, még ugyanabban az évben át is adják rendeltetésnek. /mtl/

13.55/e

NA 150E

- 24 -

bb 38, az európai szocialista országok felsőoktatási szakembereinek tanácskozása

t vt/gk/ny zs -cz

1970. március 3.

kedden a budapesti műszaki egyetemen megkezdődött az európai szocialista országok felsőoktatási szakembereinek tanácskozása, amelyen Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, az NDK, Románia, a Szovjetunió és hazánk küldöttségével vesznek részt. a delegációkat dr. Perényi Imre, a budapesti műszaki egyetem rektora üdvözölte, majd a magyar delegáció nevében kanczler Gyula, a művelődésügyi minisztérium felsőoktatási főosztályának helyettes vezetője köszöntötte. emlékeztetett arra, hogy ilku párt művelődésügyi miniszter még 1968-ban, a Várnában tartott miniszteri konferencián indítványozta, hogy közös munkával dolgozzák ki, a felsőoktatás strukturája a tudományos-technikai forradalom feltételei között, című témát, amelyet a felsőoktatási miniszterek 1971-ben sora kerülő konferenciáján tárgyalnak meg. a téma napirendre tűzését indokolja, hogy az utóbbi évtizedben világszerte újabb erőfeszítéseket tettek a felsőoktatási intézmények korszerűsítésére, arra, hogy a meglévő főiskolai szervezetet összehangba hozzák az új tudományos és szakmai célokkal. világszerte intézkedéseket tesznek az intézményeken belüli struktúra módosítására is, a hagyományos oktatási rendszer továbbfejlesztésére, illetve kiegészítésére új, korszerűbb oktatási formákkal.

kanczler Gyula kifejezte reményét, hogy a budapesti tanácskozás eredményes lesz, elősegíti a felsőoktatás szerkezetének alapos, elemző vizsgálatát, s a mostani előkészítő tanácskozás hozzájárul az 1971-ben összehívott miniszteri konferencia sikeréhez.

a megnyitóbeszédet követően a felsőoktatási minisztériumok, egyetemek és kutató intézetek vezető munkatársai megkezdték az előkészítő tanácskozás programjában szereplő téma részletes megvitatását. /mtl/

bb 42. a ciprusi dolgozó nép haladó pártja

mm/ny zs -cz

1970. március 3.

központi bizottságának meghívására brutyó János, az MSZMP központi ellenőrző bizottságának elnöke elutazott Nicosiába, a ciprusi testvérpárt 12. kongresszusára, bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent sándor József, az MSZMP KB irodájának vezetője. /mtl/

14.08/ny

NA 150E

- 25 -

bb. 37. befejeződött a kgst fémkohászati állandó bizottságának 32. ülése - dr. Lévárdi Ferenc nyilatkozata

1 tz/gg/e 1e cz

1970. március 3.

február 24 és március 3 között budapesti tartotta 32. ülését a kgst fémkohászati állandó bizottsága. az ülésen részt vett a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetségének küldöttsége. jelen volt az ülésen a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság delegációja.

a bizottság meghallgatta elnökének tájékoztatóját a kgst fémkohászati állandó bizottságának azokról az elsőrendű fontosságú intézkedéseiről, amelyek a tanács végrehajtó bizottsága 42., 43. és 44. ülésén elfogadott határozatok teljesítésével kapcsolatosak, s ezeket végrehajtásra elfogadta.

a bizottság jelentést készített a kgst-tagországok távlati alapvető szinesfém-ellátásával összefüggő együttműködés továbbfejlesztéséről. javaslatokat dolgozott ki az optimális kapacitású szinesfém-félgyártmányt előállító üzemek létrehozásával kapcsolatban, továbbá az új féművek üzembe helyezésének összehangolásáról és egyes félgyártmányfajták termelésére szolgáló kapacitások létrehozásáról.

a bizottság elfogadta 1970-71. évi munkatervét, s abba felvette a közös érdekű, s a kgst tagországok által végrehajtandó műszaki-tudományos kutatások koordinálásának, valamint a fémkohászati szabványok kidolgozásának tervét. a bizottság jóváhagyta a tavalyi munkájáról szóló beszámolót és megvitatott az országok fémkohászati együttműködésével összefüggő néhány egyéb kérdést.

a bizottság valamennyi megvizsgált kérdésben megfelelő határozatokat fogadott el.

az ülés résztvevői megtekintették a magyarországi felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást.

a bizottság ülése a barátság és a testvéri együttműködés szelvényében folyt le.

x x x

/folyt.köv./

- 26 -

NA 1820

bb. 37. /befejeződött a kgst...folyt./e

a tanácskozás befejeztével dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, az állandó bizottság elnöke a következőket mondta a megbeszélésekről az mti munkatársának:

a bizottság ülésének igen gazdag programja volt: a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés kérdéseinek egész sorát beszéltek meg. a tárgyalások felölelték a szinesfémkohászat fejlesztésének alapvető kérdéseit, a nyersanyagellátástól a szakosítás és a kooperáció elmélyítéséig. természetesen, hogy az ilyen nagy horderejű kérdések megoldása sokoldalú és alapos vizsgálatot kíván, ezért a bizottság - baható és elmélyült vita után - további munkálatokat irányozott elő.

- az ülésen résztvevő delegációk elismerőleg szóltak a szinesfém-félgyártmányok előállításának terén kibontakozott és egyre bővülő együttműködés újabb eredményeiről. míg 1965-ben a bizottság munkájában résztvevő országok az éves külkereskedelmi jegyzőkönyvekben előirányzott mennyiség felül bér munkában 14 000 tonna szinesfémot dolgoztak fel egymásnak, addig 1969-ben az így feldolgozott mennyiség már fél év alatt meghaladta a 34 000 tonnát. az együttműködésnek ez a területe jelentős tőkés devizamegtakarítást jelent a résztvevő országoknak.

- évről-évre bővül az iparágban az összehangolt tudományos-műszaki kutatások köre. 1969-ben a kgst-tagországok 45 kutató és tervező intézete vett részt a koordinált feladatok végrehajtásában. megvalósítottuk a szinesfémiparban a műszaki és tudományos tájékoztatók közvetlen cseréjét. tavaly például 138 tudományos-kutatási annotáció és 75 tematikai bibliográfia cserejére került sor.

- a bizottság folyamatosan napirendre tűzi az iparágban folyó szabványosítás koordinálásának kérdéseit is. így a most lezajlott ülésen a bizottság öt éves távlati szabványosítási munkatervet dolgozott ki és három szabvány-ajánlást fogadott el, mégpedig a rézcsövekre, az alumíniumfóliára és az acélgyártásnál használt alumíniumra. /mti/

bb. 41. közlekedési baleset

1 zsu/lk/e zs cz

1970. március 3.

csepelen a szabadkikötői főúton egy személygépkocsi halálra gázolta minorics józsef 57 éves faddi lakost. /mti/

14.38/e

- 27 -

NA 1820

bb. 37. befejeződött a kgst fémkohászati állandó bizottságának 32. ülése - dr. Lévárdi ferenc nyilatkozata

1 tz/gg/e 1e cz

1970. március 3.

február 24 és március 3 között budapesten tartotta 32. ülését a kgst fémkohászati állandó bizottsága. az ülésen részt vett a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaságok szövetségének küldöttsége. jelen volt az ülésen a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság delegációja.

a bizottság meghallgatta elnökének tájékoztatóját a kgst fémkohászati állandó bizottságának azokról az elsőrendű fontosságú intézkedéseiről, amelyek a tanács végrehajtó bizottsága 42., 43. és 44. ülésén elfogadott határozatok teljesítésével kapcsolatosak, s ezeket végrehajtásra elfogadta.

a bizottság jelentést készített a kgst-tagországok távlati alapvető szinesfém-ellátásával összefüggő együttműködés továbbfejlesztéséről. javaslatokat dolgozott ki az optimális kapacitású szinesfém-félgyártmányt előállító üzemek létrehozásával kapcsolatban, továbbá az új fémművek üzembe helyezésének összehangolásáról és egyes félgyártmányfajták termelésére szolgáló kapacitások létrehozásáról.

a bizottság elfogadta 1970-71. évi munkatervét, s abba felvette a közös érdekű, s a kgst tagországok által végrehajtandó műszaki-tudományos kutatások koordinálásának, valamint a fémkohászati szabványok kidolgozásának tervét. a bizottság jóváhagyta a tavalyi munkájáról szóló beszámolót és megvitattott az országok fémkohászati együttműködésével összefüggő néhány egyéb kérdést.

a bizottság valamennyi megvizsgált kérdésben megfelelő határozatokat fogadott el.

az ülés résztvevői megtekintették a magyarország felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást.

a bizottság ülése a barátság és a testvéri együttműködés szellemében folyt le.

x x x

/folyt.köv./

- 26 -

NA 1520

bb. 37. /befejeződött a kgst...folyt./e

a tanácskozás befejeztével dr. Lévárdi ferenc nehézipari miniszter, az állandó bizottság elnöke a következőket mondta a megbeszélésekről az mti munkatársának:

a bizottság ülésének igen gazdag programja volt: a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés kérdéseinek egész sorát beszéltek meg. a tárgyalások felölelték a szinesfémkoházat fejlesztésének alapvető kérdéseit, a nyersanyagellátástól a szakosítás és a kooperáció elmélyítéséig. természetes, hogy az ilyen nagy horderejű kérdések megoldása sokoldalú és alapos vizsgálatot kíván, ezért a bizottság - beható és elmélyült vita után - további munkálatokat irányozott elő.

- az ülésen résztvevő delegációk elismerőleg szóltak a szinesfém-félgyártmányok előállítására terén kibontakozott és egyre bővülő együttműködés újabb eredményeiről. míg 1965-ben a bizottság munkájában résztvevő országok az éves külkereskedelmi jegyzőkönyvekben előirányzott mennyiségén felül bér munkában 14 000 tonna szinesfém-et dolgoztak fel egymásnak, addig 1969-ben az 1gy feldolgozott mennyiség már fél év alatt meghaladta a 34 000 tonnát. az együttműködésnek ez a területe jelentős tőkés devizamegtakarítást jelent a résztvevő országoknak.

- évről-évre bővül az iparágban az összehangolt tudományos-műszaki kutatások köre. 1969-ben a kgst-tagországok 45 kutató és tervező intézete vett részt a koordinált feladatok végrehajtásában. megvalósítottuk a szinesfémiparban a műszaki és tudományos tájékoztatók közvetlen cseréjét. tavaly például 138 tudományos-kutatási annotáció és 75 tematikai bibliográfia cserejére került sor.

- a bizottság folyamatosan napirendre tűzi az iparágban folyó szabványosítás koordinálásának kérdéseit is. így a most lezajlott ülésen a bizottság öt éves távlati szabványosítási munkatervet dolgozott ki és három szabvány-ajánlást fogadott el, mégpedig a rézcsövekre, az alumíniumfóliára és az acélgyártásnál használt alumíniumra. /mti/

bb. 41. közlekedési baleset

1 zsu/lk/e zs cz

1970. március 3.

csepelen a szabadkikötői főúton egy személygépkocsi halálra gázolta minorics józsef 57 éves faddi lakost. /mti/

14.38/e

- 27 -

NA 1520

bb. 39. átadta megbízólevelét japán új magyarországi nagykövete

t ac/lk/e cz zs

1970. március 3.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden fogadta tsuneaki ueda rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, japán új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevelét átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes, rácz pál, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

tsuneaki ueda nagykövet megbízólevelének átadásakor a többi között elmondotta:

- bár japán és magyarország földrajzilag távol fekszik egymástól, a tudomány és technika fejlődése az elmúlt években lerövidítette a távolságot közöttünk, s elősegítette, hogy kapcsolataink még szorosabbá váljanak. különös örömmel állapíthatom meg, hogy a látogatáscserék - amelyek száma az elmúlt években nagymértékben növekedett különböző szinteken és a nemzeti tevékenység különböző területein - hozzájárultak a kölcsönös megértés elősegítéséhez és országaink közötti baráti kapcsolatok erősítéséhez. a közelmúltban volt 10. évfordulója a japán és magyarország közötti diplomáciai kapcsolatok felújításának. nagy kitüntetés számomra, hogy az országaink közötti kapcsolatok új évtizednek kezdetén teljesíthetem megbízatásomat országukban.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva a többi között hangsúlyozta:

- a magyar népköztársaság fennállásának negyedszázada alatt elért gazdasági, társadalmi és kulturális eredményeinek szüntelen továbbfejlesztésére, az alkotó munkához szükséges kedvező nemzetközi légkör megteremtésére, gyümölcsöző nemzetközi együttműködésre törekszük. a nemzetközi béke és biztonság megteremtése érdekében rendkívül fontosnak tartjuk a távol- és közel-keleti béke helyreállítását, valamint az általános és teljes leszerelés megvalósítását. kormányom üdvözlöi, hogy a japán kormány csatlakozott az atomsorompó-egyezményhez. nagyra értékeljük azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a japán kormány a leszerelési bizottság különböző fórumain kifejt. őszintén reméljük, hogy a közeli napokban országukban megnyitó 1970. évi világkiállítás jelszava, amely az emberiség haladását és együttműködését hirdeti, a békeszerető országok konstruktív erőfeszítései nyomán mielőbb megvalósul.

/folyt. köv./

14.42/e

- 28 -

NA 135

bb. 39. /átadta megbízó...folyt./e

a megbízólevelét átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent kimio fujita, juro kobayashi és keisaburo yamashita nagykövetségi első titkárokat, valamint terumi muramatsu nagykövetségi attasét és keiji takei nagykövetségi segédattasét.

az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

-..-

bb 40. elfogták az utcai támadókat

1 zsu/lk kcs zs - cz

1970. március 3.

kedden hajnalban budapesten a 12. kerületben, a hegyalja ut és az alkotás utca kereszteződésében székács istván 23 éves segédmunkás és h. gyula 17 éves büntetett előéletű segédmunkás ittas állapotban megtámadta a. péter 26 éves gyógyszerárvezető, budapesti lakost. a férfit bántalmazták és iratait, valamint 270 forintját elrabolták. a támadók elmenekültek, de nem jutottak messzire, mert a rendőrség elfogta őket. a. péter a bántalmazás következtében nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. a két fiatalembert őrizetbe vették, s megindult ellenük a büntető eljárás. /mti/

-..-

bb 43. már az állatok is sokallják a telet - csökkent a tejhozam bács-kiskun megyében

vid-kzmné kcs -cz

1970. március 3.

egy vács-kiskun megyéből érkezett jelentés szerint már az állatok is megelégteltek az ideoi telet. a megye tehenészetében az utóbbi hetekben tehenenként 1,5-2 literrel csökkent a tejhozam. a téllal való küzdelem kimeríti az állattenyésztőket is. a hoszszuhegyi állami gazdaságban, ahol kisvasúttal szállítják a takarmányt a majorokba, m sok embert szinte állandóan hólapátolás-sal kell foglalkoztatni, mert a gyakran ismétlődő erős havazások miatt nem tudják megközelíteni a kazlakat. tartósan a hodályokba rekedtek a juhok, s ez a szakemberok megfigyelése szerint alaposan megviseli őket. más években ugyanis ilyenkor már a határt járja a nyáj. a szünni nem akaró tél, egyrészt késettelteti, másrészt megdrágítja az aprójószág nevelését. a tyukok például tojáshozamuk csökkenésével reagálnak a fényszegénységre. /mti/

14.52/e

- 29 -

NA 130

bb 44. „vizbánya,,
vid/kz/mné kcs -cz

H.

31 lap.

megtöltötték az eg
az edelényi szénbánya g
bányánál szokatlan melli
meg a földalatti tárnál
kado gyógyviz hasznosít
hozott edelényi gyógyvi
uton
teng
ségül
a sz
jód
gyóg
közö
térn
a mul

3.

s palackot
a szén-
t szervezték
ségben fa-
forgalomba
l. tapasztalati
vomorsav tul-

bb
vid-

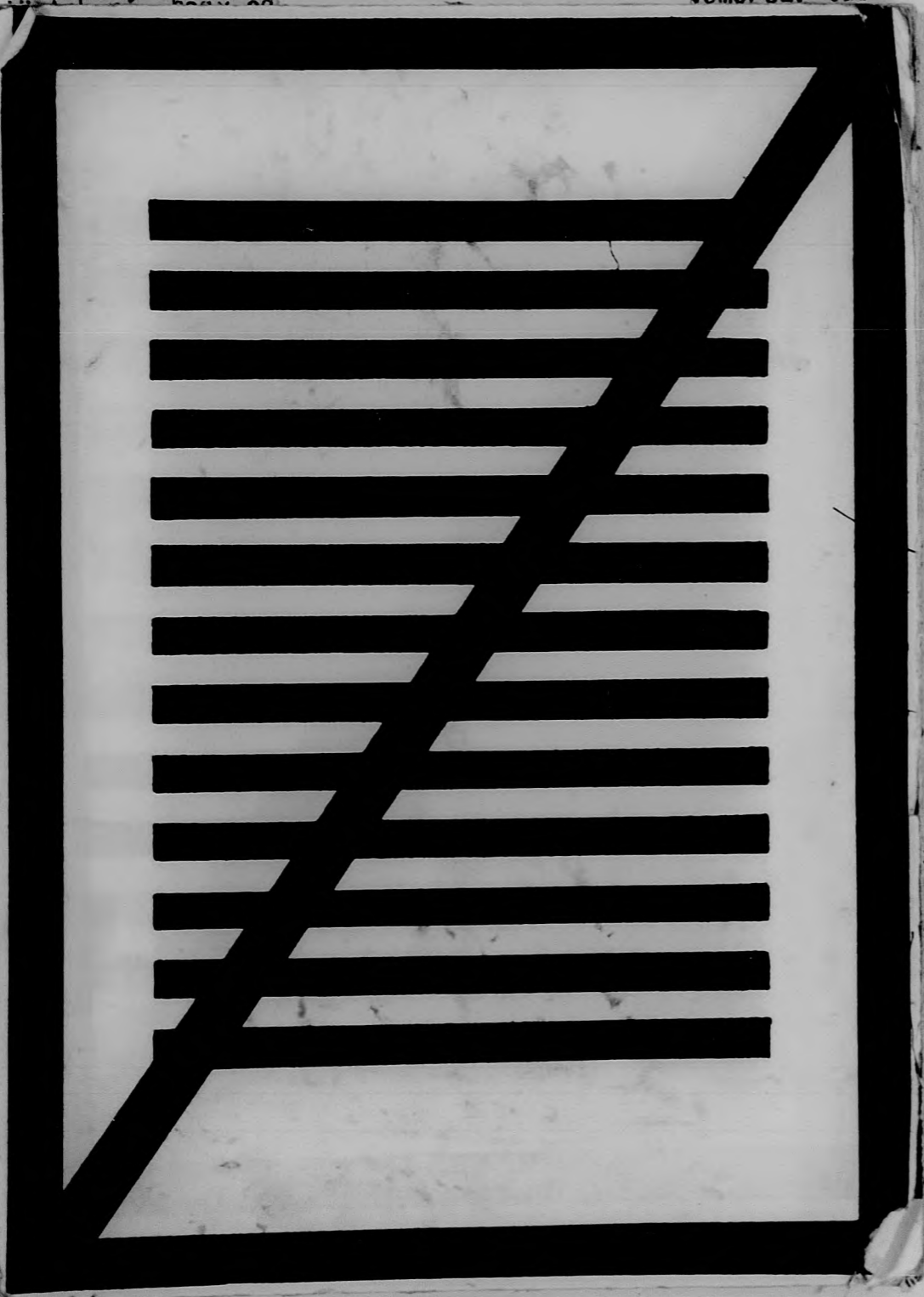
a bü
körü
a me
méte
gépke
terü
ford
dei
mény
megk
fel

bb
meg
vid-

kedd
fény
lélt
zadb
nyit
ság

-14.

M

bb 49. eltemették erdey lászló akadémikust

t ms/gg kcs zs -cz

1970.március 3.

kedden a farkasréti temetőben nagy részvétellel temették el erdey lászló kétszeres kossuth-díjas akadémikust, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető professzorát. temetésén nagy számban voltak jelen akadémikus és professzortársai, a magyar kémikus-társadalom ismert személyiségei, barátain, tisztelői, munkatársai és tanítványai.

Schay Géza akadémikus a magyar tudományos akadémia és a magyar kémikusok egyesülete nevében bucsuzott és méltatta a magyar analitikai kémia kiváló mesterének munkásságát. Holló János akadémiai levelező tag a budapesti műszaki egyetem vegyész-mérnöki karának dékánja, az egyetem tanácsa és vegyész-mérnöki kara részéről mondott gyászbeszédet, kiemelve erdey lászló oktatói jelenettségét. A sírnál szabadváry ferenc kandidátus, az általános kémiai tanszék docense a közvetlen munkatársak, Blaskó Gábor másodéves vegyész-mérnök-hallgató a tanítványok gyászát tolmácsolta./mti/

.-

bb 50. eldőlt: jegy nem lesz, utazás bérlettel vagy 1 forint bedobásával - utolsó simítások a földalatti fehér-ut-deák-tér közötti szakaszán

1 pr/lk kcs zs -cz

1970. március 3.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

megszületett a döntés: nem lesz jegy az új földalattin, a bérletesek utazási igazolványuk felmutatásával, a bérlettel nem rendelkezők 1 forint - tehát villamosjegy-ár - bedobásával utazhatnak. mint ismeretes, a menetrendszerű forgalom április 3-án indul meg. az addig hátralévő szűk egy hónap az utolsó simításokjegyében telik el: próbajáratokkal vizsgáztatják a pályabiztosító berendezéseket, gyakorol a kezelőszemélyzet, „nyitják”, az aluljárókhöz csatlakozó lejáratfolyosókat.

a fehéruti végállomás akár már most utasokat fogadhatna, itt csupán a járműtelep végleges elkészülte, s az örs-vezér téri aluljárórendszer kialakítása ad még munkát. a kereszt alakú aluljáróban most a burkolók dolgoznak, kőlapokkal fedik az oldalfalakat, gumiszőnyeget terítenek a padlóra. a kereszteződés felé tölcser-szerűen bővülő aluljárófolyosóknak öt lejárata lesz, így a felszíni végállomás a föld alatt, balesetveszély nélkül közelíthető meg, a villamosok, az autóbuszok és a hév végállomásától .q/folyt.köv./

15.10/kcs

-32-

NA 154E

bb 50./eldőlt: jegy nem lesz...folyt./ kcs

/az itteni vonallal párhuzamosan haladó gödöllői hév-nek az örs-vezér tér és a keleti pályaudvar közötti szakasza megszűnik, ezt ugyanis a földalatti teljes mértékben helyettesíteni tudja./

a következő, még mindig felszíni megálló a pillangó utcánál lesz. itt - ugyan úgy, mint a népstadion megállóánál - a bejárati részek kialakítása van hátra. a népstadion-állomás már valóban földalatti, a kocsik az albertírsai útnál bujnak kéreg alá. nagy gondjuk az építőknek, hogy a stadionnál lévő állomáshoz erősen lemaradt a környék rendezése, s a kedvezőtlen időjárás még most sem ígér gyorsabb ütemű munkát. az első igazi mélyállomás - 28 méterrel a föld alatt - a baross téri. mozgólépcsőin 55 másodperc alatt lehet feljutni abba a nyitott, süllyesztett térrészbe amelyet a pestiek a baross-tér átadásakor kerengőnek neveztek el. a földalatti állomáson most szerelik az ugynevezett peronzár-automatákat. ezek a berendezések helyettesítik majd a jegykezelőket. a földalatti kijárata itt a kerengőbe csatlakozik, s az átadással megnyílik az egész baross téri aluljárórendszer is.

a blaha lujza téren már működnek a mozgólépcsők, friss levegőt továbbit a mélybe a szellőzőberendezés, s kész már az emke aluljáróba csatlakozó folyosórész is. az állomás belső kiképzése is itt a legelőreladottabb, az utastér padlója - csak úgy mint a többi állomáshoz - kopásálló gránit, a peron szélén lévő 80 centiméter széles biztonsági sávot gumiburkolattal, az oldalfalakat márvánnyal, a mennyezeteket luxaflex alumíniumlemezekkel fedték be. a tübbingszerkezetet mindenütt műanyagernyő takarja, amely nem csupán látványnak szép, de meggátolja a páralecsapódásból, esetleges vízzivárgásból keletkező csepegést is.

az astoria aluljárónál a felszíni csatlakozás megépítésén dolgoznak, s kisebb munka van még hátra a mozgólépcső üzemterében. várhatóan pár nap múlva az aluljárót is megnyithatják a járókelők előtt, a csatlakozás kialakítása, az aluljáró újra-burkolásja ugyanis már a végső stádiumban van. a deák téri végállomáson a napokban már elbontották az állomás felszíni üvegpavilonját takaró állványzatot, így a járókelők - igaz, egyelőre csak kívülről - láthatják az ndk-centrum és az evangélicus templom között lévő állomásépületet. /folyt.köv./

15.25/kcs

-33-

NA 155D

bb 50./eldölt: jegy nem lesz... 2.folyt./ kcs

már itt is befejezéshez közeledik az építőipari munka, a belső burkolás. ez a lejárát két mozgólépcsővel kapcsolódik a földalattihoz. a kisebb lépcsősor egy utaselosztó csarnokba vezet, ide kapcsolják a millenniumi földalatti deák téri állomását, az elosztó csarnokból a hosszabb mozgólépcső az új peronhoz vezet majd. a mozgólépcsők egyébként három, ugynevezett lépcsőkarból állnak, amelyek egymástól függetlenül mindkét irányban működtethetők. úgy tervezik, hogy a másodpercenként körülbelül egy métert „mozgó” lépcsők közül az egyik lefelé, a másik felfelé halad majd, míg a harmadik tartalékként szolgál. egy-egy lépcső óránként 8000 utast „bir el”.

két műszakban, délután és éjszaka már járnak az alagútban a szerelvények, s a próbafutamokkal egyidőben vizsgálják a vasúti biztosító berendezéseket. a földalattinak ezt a szakaszát háromrészesként, szakaszonként is működtethető - biztosító berendezés „vigyázza”, a menetrendszerű forgalomnál a három szakaszt a deák térről központilag működtetik majd. minden állomáson ipari tv-kamerával figyelik a forgalmat az ügyeltesek, így a legkisebb üzemzavar esetén is azonnal közbe tudnak majd lépni. a szerelvények két fő személyzettel kbekednek: a motorkocsi vezetője mellett utazó segédvezető tiszte a ki-beszállás zavartalanágának biztosítása, s ő közli majd - hangszórón - az utasokkal az állomások sorrendjét.

a földalatti induló kocsiparkja 50 szerelvény lesz, 34 már megérkezett, a többi folyamatosan szállítják a szovjetunióból. a motorkocsik egyébként - vizsgálataikkor - több mint 50 ezerszer tették meg a fehér ut és a népstadion állomások között a nem egészen kétkilométeres szakaszt. ez a típus ugyan a szovjetunióban már bevált, a kísérletekre mégis szükség volt, mert a kocsik az ottaninál keskenyebb nyomtávon futnak, s ezért kisebb konstrukciós változtatásokat kellett rajtuk végrehajtani. a szerelvények menetrendszerű közlekedés esetén átlag 33 kilométeres sebességgel járnak, s 11-12 perc alatt futják be a két végállomás közötti távot. a leghosszabb szakasz a népstadion-baross tér közötti, ezt 2 perc 12 másodperc alatt futják be, a legrövidebb a blaha lujza tér és az astoria aluljáró közötti, ennek megtételéhez csupán 1 percre van szükség./mti/

15.40/kcs

M 15¹⁰

-34-

bb 52. megkezdődött a duna bizottság 28. ülésének

t kt/kf szb 10

1970. március 3.

március 3-14. között budapesten tartja évi rendes - sorrendben a 28. - közgyűlést a duna bizottság. a tanácskozáson a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság, a magyar népköztársaság, az osztrák köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió kormánydelegációja vesz részt, élükön országuk budapesti nagyköveteivel. értékelik egyebek között a bizottság 1969. évi tevékenységét, tárgyalnak a dunai hajózás időszaki kérdéseiről. a megbeszéléseken részt vesznek a német szövetségi köztársaság szakértői, az európai gazdasági bizottság, a nemzetközi távközlési egyesület és a meteorológiai világszervezet képviselői.

az ülést kedden délelőtt dr. kurt enderl, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete, a duna bizottság soros elnöke nyitotta meg, majd megalakították a különféle munkabizottságokat. az ülésen nyolc szakértői csoportban egyebek között navigációs, hidrotechnikai és hidrometeorológiai, forgalmi-statisztikai ügyeket tárgyalnak, megvitatják a duna bizottság apparátusa átszervezésének kérdéseit, a rajka-gönyű közötti magyar duna-szakasz hajózási feltételeinek javítását szolgáló technikai, gazdasági és jogi kérdéseket.

x x x

az 1948. évi belgrádi egyezmény hozta létre a duna bizottságot, amely 1949-1953. között galacban, azóta budapesten székel itt tevékenykedik a tagországok szakembereiből álló apparátusa. három évenként választják meg a tiszteletbeli tisztségviselőket: az elnököt, helyettesét és a titkárt. a bizottság elnöke a tavalyi ülés óta dr. kurt enderl osztrák nagykövet, aki a mostani ülésen először tevékenykedik e beosztásában. a duna bizottság személyzetét hatévenként cserélik, erre legközelebb 1972-ben kerül sor; várhatóan már a mostani ülés alapján korszerűsített szervezetnek megfelelően. a bizottság határozatai ajánlás jellegűek, amelyeket a duna menti országok saját érdekeiket is figyelembevéve hajtanak végre. a bizottság legfontosabb feladata, mint ismeretes, a dunai hajózás minden feltételének biztosítása, a meder, a hajózási utvonal, a jelzések fenntartása, s mindaz a tevékenység, amely elegendően a korszerű hajózás követelményeinek teljesítéséhez. /mti/

--

15.45/szb

M 16¹⁰

-35-

bb 53. megkezdődött a fiatal Üvegipari szakmunkások országos
versenye

vid-kz/mné szb -cz

1970. március 3.

kedden a salgótarjáni üveggyárában megkezdődött a fiatal
Üvegipari szakmunkások országos versenye. első lépésben az ipar-
és 48 üvegfuvarja és üvegfestője vetélkedik egymással „a szakma
ifjú mestere” címért. az üvegcsiszoló szakmai találkozójára már-
cius 6-án és 7-én parászasváron került sor, az üvegiparban foglal-
koztatott lakatosok és esztergályosok vetélkedőjét pedig március
13-14-én rendezik meg pásztón. az első helyezettek 3 000, 2 000,
illetve 1 000 forint jutalmat kapnak. a díjakat március 20-án adják
át.

a magyar Üveggyártás a felszabadulás óta megfigyelhető, a
munkások a kereset azonban a szovjetekben is gyors ütemben nö-
vekszik, s így iparunk csak úgy tud lépést tartani a követelmé-
nyekkel, ha folyamatosan és megfellelő mértékben gyarapítja su-
rópályán szakmunkás gárdáját. a most bonyolódó versenyeknek is ez
a céljuk. /mti/

bb 54. megkezdődtek a nemzetközi nőnap ünnepségei

t fe/gk szb zs

1970. március 3.

kedden a szot titkársága baráti üssejövételre hívta meg a
szakszervezeti nőmozgalom veterán harcosait, akik a felszabadulást
követően az üzemekben és a munkahelyeken elsőként hívták életre az
Üzemi nőbizottságokat. a szot-száltonban rendezett ünnepségen se-
moskői gábor, a szot titkára beszélt a szakszervezeti nőmozgalom
uttörőit, és a fiatalabb generáció tagjait, napjaink aktív harco-
sait.

ezután baráti beszélgetés következett, amelyben a szakszerve-
zeti nőmozgalom régi harcosai, aktivistái fellelevenítették az al-
mult negyedszázad emlékeit. a baráti üssejövétel részvevői ünne-
pi ebédet vettek részt, majd a fészek-klubban folytatódott a prog-
ram. megtekintették a „szemtől szembe” című új magyar filmet,
valamint a „kézenfogva” és a „párba” című rövidfilmeket. az ün-
nepség a fészek-klub gobelin-teremben rendezett fogadásai ért vé-
get. /mti/

19. 50/020

-36-

bb 55. a somogy megyei nőtanács kibővített ünnepi vb. ülése

vid/fm kcs -cz

1970. március 3.

a nemzetközi nőmozgalom megalakulásának 60. évforduló-
ja, valamint hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tisz-
teletére kedden kaposvárott ünnepi kibővített vb. ülést
tartott a somogy megyei nőtanács, az ülésen részt vettek
az egykori mndszt több alapító tagja, horváth sándorné, a nőta-
nács megyei titkára előadást tartott a megye nőmozgalmának
25 éves eredményeiről. elmondotta többek között, hogy somogy-
ban 1945. június 15-én alakult meg az mndszt, amelynek titkára
prandler jánosné lett. ettől kezdve az évről-évre terebélyes-
sedező nőmozgalom hatékonyan segítette a párt és a kormány
által kitűzött célok megvalósítását.

az ünnepi ülés után emléklapot adtak át az egykori alapító
tagoknak és azoknak, akik 25 esztendeje tevékenykednek a nő-
mozgalomban. /mti/

bb 56. sajtótájékoztató a román nagykövetségen

t fe/gk kcs zs -cz

1970. március 3.

1945. március 6-án alakult meg romániában az első
demokratikus kormány. a közelegő évforduló alkalmából kedden
dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagy-
követe sajtótájékoztató-56n ismertette azt a küzdelmet, amelyet
a román munkásosztály és más haladó erők vívtak a kommunista
párt vezetésével az új társadalmi rend megteremtéséért, az el-
ső demokratikus kormány létrehozásáért.

a nagykövet utalt arra, hogy az 1945. március 6-án nem
egyszerűen kormánycsere zajlott le, a demokratikus kormány
megalakulása minőségi változást hozott románia politikai éle-
tében. a népi forradalom új szakasza kezdődött, amelynek során
a munkásosztály az állami hatalmat használta fel a reakció
végleges megsemmisítésére, a kivívott jogok és szabadság
megvédésére, kiszűrésére, a polgári-demokratikus tettegü
gazdasági és társadalmi változások megvalósítására és végül
a szocialista forradalom előkészítésére.

a nagykövet rámutatott: a romániában lezajlott nagyjelen-
tőségű politikai eseményekre kedvező hatással voltak a nemzet-
közi erőviszonyok, mindenekelött a szovjetunió sokoldalú se-
gítsége és az, hogy egész sor országban létrejött a népi de-
mokratikus rendszer. /mti/

15.55/kcs

-37-

NF 16²⁰

bb 53. megkezdődött a fiatal Üvegipari szakmunkások országos
versenye

vid-kz/mné szb -cz

1970. március 3.

Kedden a salgótarjáni üveggyárgyárban megkezdődött a fiatal
Üvegipari szakmunkások országos versenye. első lépésben az ipar-
ág 48 Üvegfuója és Üvegfestője vetélkedik egymással „a szakma
ifju mestere„ címért. az Üvegcaiszolók szakmai találkozására már-
cius 6-án és 7-én parászasváron kerül sor, az Üvegiparban foglal-
koztatott lakatosok és esztergályosok vetélkedőjét pedig március
13-14-én rendezik meg pásztón. az első helyezettek 3 000, 2 000,
illetve 1 000 forint jutalmat kapnak. a díjakat március 20-án adják
át.

a magyar Üveggyártás a felszabadulás óta megtízszerezte
mennyiségét. a kereslet azonban a szovjetekben is gyors ütemben nö-
vekszik, s így iparunk csak úgy tud lépést tartani a követelmé-
nyekkel, ha folyamatosan és megfellelő mértékben gyarapítja su-
rópéniai szakmunkás gárdáját. a most bonyolódó versenyeknek is ez
a céljuk. /mti/

bb 54. megkezdődtek a nemzetközi nőnap ünnepségei

t fe/gk szb zs

1970. március 3.

Kedden a szot titkársága baráti üssejövételre hívta meg a
szakszervezeti nőmozgalom veterán harcosait, akik a felszabadulást
követően az Üzemekben és a munkahelyeken elsőként hívták életre az
Üzemi nőbizottságokat. a szot-szálóban rendezett ünnepségen so-
moskói gábor, a szot titkára felvázolta a szakszervezeti nőmozgalom
uttárát, és a fiatalabb generáció tagjait, napjaink aktív harco-
sait.

ezután baráti beszélgetés következett, amelyben a szakszerve-
zeti nőmozgalom régi harcosai, aktivistái fölelevenítették az el-
mult negyedszázad emlékeit. a baráti üssejövétel részvételé-
pi ebéden vettek részt, majd a fészek-klubban folytatódott a prog-
ram. megtekintették a „szemtől szembe„ című új magyar filmet,
valamint a „kézenfogva„ és a „párba„ című rövidfilmet. az ün-
nepség a fészek-klub gobelin-teremben rendezett fogadásai ért vé-
get. /mti/

19. 50/020

-.-

-36-

bb 55. a somogy megyei nőtanács kibővített ünnepi vb. ülése

vid/fm kcs -cz

1970. március 3.

a nemzetközi nőmozgalom megalakulásának 60. évforduló-
ja, valamint hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tisz-
telére kedden kaposvárott ünnepi kibővített vb. ülést
tartott a somogy megyei nőtanács, az ülésen részt vettek
az egykori mndsZ több alapító tagja, horváth sándorné, a nőta-
nács megyei titkára előadást tartott a megye nőmozgalmának
25 éves eredményeiről. elmondotta többek között, hogy somogy-
ban 1945. június 15-én alakult meg az mndsZ, amelynek titkára
prandler jánosné lett. ettől kezdve az évről-évre terebélye-
södő nőmozgalom hatékonyan segítette a párt és a kormány
által kitűzött célok megvalósítását.

az ünnepi ülés után emléklapot adtak át az egykori alapító
tagoknak és azoknak, akik 25 esztendeje tevékenykednek a nő-
mozgalomban. /mti/

bb 56. sajtótájékoztató a román nagykövetségen

t fe/gk kcs zs -cz

1970. március 3.

1945. március 6-án alakult meg romániában az első
demokratikus kormány. a közelgő évforduló alkalmából kedden
dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagy-
követe sajtótájékoztató-50n ismertette azt a küzdelmet, amelyet
a román munkásosztály és más haladó erők vívtak a kommunista
párt vezetésével az új társadalmi rend megteremtéséért, az el-
ső demokratikus kormány létrehozásáért.

a nagykövet utalt arra, hogy az 1945. március 6-án nem
egyszerűen kormánycsere zajlott le, a demokratikus kormány
megalakulása minőségi változást hozott romania politikai éle-
tében. a népi forradalom új szakasza kezdődött, amelynek során
a munkásosztály az állami hatalmat használta fel a reakció
végleges megsemmisítésére, a kivívott jogok és szabadság
megvédésére, kiszlesítésére, a polgári-demokratikus fellegü
gazdasági és társadalmi változások megvalósítására és végül
a szocialista forradalom előkészítésére.

a nagykövet rámutatott: a romániában lezajlott nagyjelen-
tőségű politikai eseményekre kedvező hatással voltak a nemzet-
közi erőviszonyok, mindenekelőtt a szovjetunió sokoldalú se-
gítsége és az, hogy egész sor országban létrejött a népi de-
mokratikus rendszer. /mti/

15. 55/kcs

-.-

-37-

NA 16²⁰

bc 57. nagyobb lehetőség a munkás- és parasztfiatalok művelődésére és szórakozására

vid-fm kcs -cz

1970. március 3.

három esztendővel ezelőtt - 1967. januárjában - határozta el a hajdu-bihar megyei és a debreceni megyei jogú városi tanács végrehajtóbizottsága, valamint a szakszervezetek megyei tanácsa közösen fenntartandó művelődési központ létrehozását. a megyei művelődési központ feladatául tüzték ki a művelődési otthonok és más hasonló intézmények szakmai- módszertani irányítását, a gazdasági, termelési eredményeknek népművelési eszközökkel történő elősegítését, a szocialista társadalmi tudat, a közösségi magatartás, a művészeti közizlés fejlesztését.

a hajdu-bihar megyei és a debreceni városi tanács végrehajtóbizottsága, kedden debrecenben együttes ülést tartott, amelyen a művelődési központ eddigi munkáját és további feladatait tárgyalták meg. megállapították, hogy a művelődési központ munkája nyomán a városokban és a falvakban is nőtt az aktivitás, szélesebb körű az érdeklődés, s újabb rétegeket kapcsoltak be a kulturális tevékenységbe. az elmúlt esztendőben a megyei művelődési ház rendezésében 118 kiállítás nyílt hajdu-biharban, a művészeti együttesek 180 alkalommal szerepeltek és csaknem háromszorosára emelkedett az ismeretterjesztő előadásokon résztvevők száma.

a végrehajtóbizottság úgy határozott, a megyei művelődési központ az elkövetkező időszakban elsősorban debrecen és a megye munkássága, szövetkezeti parasztsága és főként az ifjúság számára teremtsen tömeges művelődési és szórakozási alkalmat. a peremterület művelődési otthonait tovább fejlesztik, korszerűsítik. a kis községek és a tanyavilág kulturális életét elsősorban szolgáltatásaikkal segítik, az agrárszakemberek klubjaiban ismeretterjesztő előadássorozatot indítanak. /mti/

16.15/kcs

NA 1625

-38-

bb 59. több sertéshus és olcsóbb huskészítmény - az állatforgalmi és husipari vállalatok szocialista brigádvezetőinek értekezlete

t jf/mm szb ie

1970. március 3.

kedden az édosz székházában tartották országos értekezletüket az állatforgalmi és husipari vállalatok szocialista brigádvezetői. köves béla, az állatforgalmi és husipari tröszt vezérigazgatója elmondotta: idén a vállalatok legfontosabb feladata, hogy a rendelkezésre álló húst megfelelő választékban és összetételben küldjék a kereskedelmi hálózatba. az ellátásban különben javulás várható; a tavalyinál 7 százalékkal több húst és huskészítményt hoznak forgalomba. ezzel a lakosság ellátása - az egy főre jutó fogyasztást számítva - jó közepes európai szintre ér el. sertéshusból a tavalyinál 8 százalékkal több kerül az üzletekbe, az összes tökehus 74 százalékat idén már ez teszi ki, ami azt jelenti, hogy a kínálat közelebb kerül a kereslethez a huskészítményekből 5 százalékkal több kerül forgalomba, s figyelemreméltó, hogy a különként 40 forintnál olcsóbb áruk aránya eléri a 60 százalékot.

a vezérigazgató elmondotta: a vállalatok figyelmét külön is felhívták, hogy megfelelő készletezéssel, vagy ha szükséges importtal fedezzék az olcsóbb áruk, főképpen a szalonna iránti igényeket. intézkedtek arról is, hogy más olcsó áru se hiányozzon az üzletekből. ez azonban nemcsak az ipartól függ, a kereskedelem is sokat tehet - elsősorban megfelelő áruterítéssel - az egyenletes ellátás érdekében.

az iparág szocialista brigádmozgalmának helyzetéről elmondotta, hogy az állatforgalmi és husipari vállalatoknál már 290 szocialista brigád dolgozik, több mint 4 500 taggal. különösen megelégnék a brigádmozgalom a felszabadulási munkaverseny során: az utóbbi időben egy év alatt 50 százalékkal nőtt a szocialista címet elnyert brigádok száma. /mti/

bb 60. harmadszor kapott vasdiplomát az erdőmérnökök 103 éves nesztorja

vid-fm szb -cz

1970. március 3.

bensőséges ünnepség zajlott le kedden a szigetközi ásványráró községben. a soproni erdőszeti és faipari egyetem, valamint a mém képviselői felkeresték a 103 éves schleifer bertalan erdőmérnököt, hogy harmadszor is átnyujtsák neki a vasdiplomát.

/folyt.köv./

16.16/szb

-39-

NA 1625

bb 60. /harmadszor kapott... 1. folyt./-szb

az erdőmérnökökosztora 1867-ben szomolnokon /szepes megyében/ született és 1894 május 12-én kapott diplomát a selmecbányai bányászati és erdészeti akadémián. pályafutását bosznia-hercegovina erdősegeiben kezdte, majd gróf erdődy sándor unadalmában teljesített hosszabb ideig szolgálatot. nagy hozzájárulást irányította a jánosházi, a károlyházi, a somlóvári és a főpói, sokezer holdas erdészetét. 1924-ben vonult nyugatomba és telepedett le családjával ásványrárórn.

schleifer bertalant dr. gaál jános tanszékvezető egyetemi tanár, a soproni erdészeti- és faipari egyetem rektora, valamint dr. bézsegli lászló tanszékvezető egyetemi tanár, az egyetem dékánja köszöntötte, majd harmadikban átadták neki a vasdiplomát. rakonczay zoltán, a nem ordórendezési főosztályának helyettes vezetője - a minisztérium nevében - az „erdészeti kiváló dolgozója” oklevelet és a vele járó 3 000 forintot adta át az ünnepeltnek. /mti/

bb 61. ételkészítési árubemutató

t gm/mm szb 1e

1970. március 3.

a kereskedelem gazdag ételkészítési árubemutatóját reprezentálja az 1-11. kerületi közért vállalat árubemutatója, amely szerdán nyílt meg az intranszmas épületében.

14 állami gazdaság palackozott borai és egyéb szeszesei mellett, a délker vállalat import ételkészítési, a fővárosi ásványvíz és élelmiszer vállalat új pepsi-cólája, s a compact kereskedelmi vállalat kávékeverékei között néhány olyan terméket is bemutatnak, amelyek csak ezután kerülnek az üzletekbe. az új fajta ananász-beöntött, az igen olcsó román barack-jam, a nires lugoszláv korff-kakaó, s a compact új diszdozoza már a következő napokban hozzájárul a húsvéti választék bővítéséhez, a vállalat pedig - húsvéti ajándékként - március 21-étől öt forinttal leszállítja a desszert-borok árát. /mti/

-40-

NA 1628

bb 58. baranyai fiatalok vi. szakköri-pályaválasztási kiállítása pécsen

via-fm kcs -cz

1970. március 3.

pécsen kedden megnyílt baranya megye és pécs középfoke iskoláinak és fiatal szakmunkásainak vi. szakköri-pályaválasztási kiállítása, a kisz szervezésében huszonhét oktatási intézmény leány- és fiú-növendékeinek több mint háromszáz munkáját állították ki iparágankénti csoportosításban. a bemutatott mintadarabok-moделlek a fiatalok szakértelméről, ügyességéről tanuskodnak, s alkalmasak arra, hogy a pályaválasztás előtt állóknak ötletet, kedvet adjanak a döntéshez. /mti/

-.-

bb 62. meteorológiai mérleg a tétről

1 tz/mm kcs 1e -cz

1970. március 3.

soha ilyen telet!- hallottuk és mondogattuk kisebb-nagyobb megszakításokkal csaknem folyamatosan az elmúlt hónapokban, természetesen szubjektív érzéseink alapján. de az objektív meteorológiai adatok is azt bizonyítják, hogy eza tél valóban nem igazodott minden tekintetben a hagyományokhoz.

már az is szokatlan volt, hogy a mátrában az első hó még októberben lehullott, igaz, annak csak az utolsó előtti napján. de már néhány nappal utóbb, november 7-én, 8-án és 9-én és 19-én kisebb területeken, s a magasabb hegyekben, 26. és 30. között pedig országosan ismét havazott. így aztán november vége - a tiszántul és az ország déli részei kivételével - 5-20 centiméteres hótakaróval adta át a terepet a meteorológia szerinti első téli hónapnak.

a mostani tél „főbűnöse”, kétségkívül december volt. a nap sugarai budapesten 6, de az ország „legverőfényesebb”, részein is legfeljebb 23 órán át érkeztek le a földre, így a napsütéses órák száma 25-50-el maradt el az átlagtól. a havi középhőmérséklet országosan mínusz 2 és mínusz 4 fok között, a kékestetőn mínusz 5,5 fok volt, 2-4 fokkal kevesebb az átlagnál. a legalacsonyabb hőmérsékletet - mínusz 23 fokot - szentgotthárdon mérték december 22-én. ez volt egyébként az idei tél leghidegebb napja. /folyt.köv./

-41-

16.30/kcs

NA 1705

bb 62./ meteorológiai mérleg.. folyt./ kcs

a csapadék mennyisége december folyamán egyes helyeken abszolút rekordot ért el. általában a duna-tisza köze déli részén az átlagos 40-50 milliméternyi csapadék négyszerese hullott le. megjegyzendő, hogy a csapadék minden millimétere hó formájában ugyanannyi centimétert jelent. a legtöbb - 222,2 milliméternyi - havi csapadék felsőszentivánon hullott, a legkisebbet gibátról jelentették 21,7 milliméterrel. a legnagyobb napi termést, 44,4 millimétert december 6-án bükkszentkereszt „aratta”, mindezek nyomán január már példátlanul vastag, helyenként 53-56 centiméteres hóréteget örökölt.

1970 első havának középhőmérséklete nagyjából megfelelt a sokévi átlagnak, csapadéka azonban körülbelül kétszerese volt a szokásosnak. a napsütés most is adósunk maradt 20-52 órával. január 5.-e, 6.-a és 16.-a 10 foknál magasabb napi középhőmérsékletet produkált, a legalacsonyabb hőmérsékletet viszont 4-én, szombathelyen mérték, ekkor ott mínusz 20 fokos hideg volt. a hótakaró körülbelül a hónap közepéig maradt viszonylag vastag, utána vékonyodni kezdett, de ennek ellenére a hónap végéig megmaradt belőle 20-40 centiméter.

a meteorológusok harmadik téli hónap, február, eléggé változatos volt. első napjaiban országos volt a havazás, majd 4-én olvadás kezdődött és eltartott a hó közepéig. ebben az időszakban enyhe volt az idő: 9-én páán plusz 14 fokot mértek. „félidőben”, azután újra megjött a hideg és 17-én szentgottihárdról már mínusz 16 fokot jelentettek. a csapadék most is körülbelül kétszerese volt az átlagnak, de igen szeszélyes megoszlásban. volt olyan hely, ahol a szokványos februári 40 milliméteres átlag helyett csak 25, másutt viszont csaknem 90 milliméter hullott. így aztán március az egész országban szinte összefüggő hótakaró fogadta. kékestetőn például éppen február 28-ánra hizott meg legjobban a hó; elérte 289 centimétert, sőt ugyanakkor galyatetőn 98 centiméter volt.

a nap most is fukar volt. budapestben az egész hónap alatt összesen 40 órán át sütött, így a fővárosnak a három téli hónapban a joggal elvárható 180 óra helyett csak 70 óras napsütésben volt része. és ha már az összegezésnél tartunk, érdemes megemlíteni, hogy egy-egy télen általában 30-45, hótakarós, nap szokott lenni az ország területén, most pedig mind a 90 nap ebbe a kategóriába került. budapestre például annyi hó hullott, hogy ha közben olvadás nélkül mind egymásra telepedett volna, most 120 centiméter magasan borítaná a főváros házait, utcáit, tereit./mtl/

16.40/kcs

MA 17²⁰

..-

-42-

bb 61. katolikus és protestáns papok ünnepi gyűlései egerben

i vdiid-fm szb la

1970. március 3.

a hazafias népfront heves megyei katolikus bizottsága - hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére - kedden egerben ünnepi gyűlést rendezett, amelyen több mint háromszáz heves megyei katolikus pap vett részt. az elnökségben helyet foglalt többek között balló istván, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese. dr. nyíri tamás, a budapesti hittudományi egyetem tanára mondott ünnepi beszédet, majd felszólalt dr. brezanóczy pál egri érsek is.

hasonló megemlékezésen vettek részt - ugyancsak egerben - a heves megyei protestáns egyházak vezetői és lelkészei is. az ünnepségen komjáthy aladár református esperes méltatta felszabadulásunk 25. évfordulójának jelentőségét. /mtl/

bb 63. 10 centiméteres hó borítja a fővárost - kevés a hó-munkás

i pr/lk szb zs

1970. március 3.

a legtelibb napokra is rácsúfolt a március eleji időjárás: kedden a kora délutáni órákban már több mint 10 centiméteres hó borította a főváros utcáit, tereit. a köztisztasági hivatal gépei már éjszaka munkába indultak, s így a reggeli üzemkezdetre sikerült megtisztítani az autóbusszjárta utakat. 135 gépkocsi söpörte, ekézte a havat, s délutánra mintegy 850 köbméternyi hordtak a gyűjtőhelyekre, illetve a személtárába. a megtisztított utakat rögtön felszórták: körülbelül 600 köbméter sós homokot terítettek szét. a hivatal legnagyobb gondja, hogy kevés az alkalmi hómunkás, a délutáni műszakra alig hétszázan jelentkeztek, s délutánra sem tudtak 1400-nál többet munkába küldeni. a fővárosi köztisztasági hivatal statisztikái szerint a kihuzódó tél jelentős anyagi veszteség is: egy havas nap egymillió forintot jelent költségvetésük kiadási tételei között.

a budapesti közlekedési vállalatot nem állította nagyobb akadály elé a sűrű hóesés, nem volt fennakadás sem az autóbussz-, sem a villamosközlekedésben. igaz, a csuszós, latyakos utak alapsan lelassították a forgalmat, a márciusi tél egy-egy járat menetidejét 20-25 perccel is megtépte. /mtl/

16. 48/szb

-43-

MA 17¹⁰

bb 64 a hitelezési eljárás meggyorsítását javasolja a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság

vid-kz/mné bzs -cz

1970. március 3.

a közgazdasági szabályozók esetleges változásai, illetve a piaci lehetőségek előre nem látható módosulásai miatt ma még eléggé bátortalan a vállalatok középtávu és több évre szóló tervezése - mutattak rá a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság kedden tatabányán megtartott ülésén. a népi ellenőrök a megye 8 nagy és egy kisebb vállalatánál vizsgálták meg, hogyan alakult a vállalati fejlesztési munka az új gazdaságirányítási rendszerben. a tapasztalatok elemzése során az ülésen hangsúlyozták, hogy az elmúlt évben a fejlesztési alapok jelentősen növekedtek és jórészüket a nyereségből fedezték. egyes helyeken - például a szénbányászatban - azonban nem elegendőek a vállalati források. új szénvagyon feltárása sokkal nagyobb anyagi eszközöket igényel. az ugynevezett tőkeszegény kisvállalatok pedig eleve kedvezőtlen helyzetben vannak.

a fejlesztési munkával szorosan összefüggő beruházási hitelek igénylésének és engedélyezésének mechanizmusa a bizottság állásfoglalása szerint az utóbbi időben számottevően javult, de még mindig nem megfelelő. a hitelengedélyezési hatáskör erősen centralizált, s a többlépcsős tárgyalási folyamat is lassítja az eljárást. a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság e helyzet sokoldalú megvitatása után elhatározta: javasolja a központi népi ellenőrzési bizottságnak, tegyen lépéseket annak érdekében, hogy az egyes ágazatok sajátosságait figyelembe véve módosítsák a fejlesztési alapok képzésére vonatkozó gazdasági szabályozókat, gyorsítsák meg a beruházási hitelezési eljárást. a bizottság kérte továbbá, hogy külön vizsgálják felül a szénbányászat helyzetét. az építési beruházások költségalkulásának vizsgálata alapján a bizottság javasolta az állami ellenőrzés megszigorítását. az indokolatlan áremelések megakadályozását várják tőle. /mti/

..-

17.08/bzs

- 44 -

MF 1725

bb 65. előkészületek budapest 100. születésnapjára - föllendülőben a főváros helytörténeti mozgalma

t tf/mm szb zs

1970. március 3.

már eldőlt a bölcsőde sorsa, befejeződött a főváros apraját-nagyját megmozgató „fekete-fehér, igen-nem,, tv-vetélkedő, de nem éri véget az a fellendülés, amelyet a fővárosi honismereti mozgalomban és helytörténeti munkában hozott az emlékezetes „nagy népi játék,, rengeteg anyagot, dokumentumot, kötetbe ki-vánkozó emléket gyűjtöttek össze a budapestiek majd mindegyik kerületben - s ezt szervezett formában, kerületenként és az egész fővárosra vonatkozóan is érdemes feldolgozni, hozzáférhetővé tenni minden érdeklődő részére. többek között erről volt szó a hazafias népfront budapesti bizottságának kedd délután tartott ülésén. eddig a fővárosban többnyire szétszórtan formálódott a helytörténeti gyűjtés, lelkes lokálpatrióták kisebb-nagyobb csoportjában öltött testet a honismereti mozgalom. most elhatározták a népfrontban, hogy a kerületi bizottságok mellett - ahol már vannak eredményei, s lehetőségei különösképpen a gyűjtésnek, - honismereti munkabizottságokat hívnak életre, ay ilyen jellegű egyéni és kollektív tevékenység koordinálására. bekapcsolják e testületek munkájába az összes „profil,, szerint érdekelt szervezet és intézményt, hisz különösen jó szolgálatot tehet amozgalomnak például a tit történelmi szekciója, a magyar történelmi társulat, a népművelési intézet, segíthetnek a múzeumok, levéltárak, könyvtárak. egyébként örvendetes, hogy egyre jobban pártolják az öntevékeny helytörténészek munkáját - elsősorban szellemileg, de anyagilag is - a helyi tanácsok, üzemek, gazdálkodó kollektívák.

több javaslat hangzott el azzal kapcsolatban, hogy kerüljenek a jövőben a helytörténeti kutatások homlokterébe a főváros forradalmi multjának emlékei, munkáshagyományai, kapjanak ösztönzést az üzemtörténeti kutatások, a jelentős ipari üzemek és vállalatok történetének megírása - jogutódok segítségével - annál is inkább megszívlelendő feladat, mert közeleg, 1973-ban esedékes budapest 100. születésnapja, buda, pest és óbuda egyesítésének centenáriuma. s erre a jeles alkalomra a tervek szerint nagy példányszámban jelentetnek meg monográfiákat, albumokat az ország szívéből, a főváros multjáról, fejlődéséről. azzal is foglalkozik a hazafias népfront, hogy az összegyűjtött, feltárt történelmi anyagokat, dokumentumokat - a nemrégiben megjelent levéltári rendelet értelmében - illetékes helyen muzeális értéként, biztonságosan tárolják, szakemberien kezeljék és az érdeklődőknek rendelkezésre bocsássák. tervebe vették, hogy 1971-ben megrendezik a budapesti helytörténeti és honismereti konferenciát. /mti/

..-

17.06/szb

-45-

MF 1730

bb 66. a rádió és a televízió országgyűlési tudósításai

1 ol/gk zs bh -cz

1970. március 3.

az országgyűlés márciusi ülészakaról a kossuth rádió a déli krónikában tudósításokkal, az esti krónikában hangképekkel számolt be. a televízió naponta 19 óra 25 perces kezdettel közöl beszámolót az ülészak eseményeiről./mtl/

bb 67. a folyók megnyugodtak - kiüritik a belvíztározókat

1 sb/lk ie bh la

1970. március 3.

nemcsak a duna, hanem az ország többi folyója is apad, a folyók egyelőre tehát megnyugodtak, s miután az olvadási készteti a hideg, nincs nyugtalanító jele újabb árhullámok kialakulásának sem. a lehülés azonban a kisebb folyókon már éreztette hatását. a sebes-körös felsőszakaszánál a part mentén vékony jégkéreg fagyott a vízre. az ipoly vize is kihült, mindössze 0 fokot mutatott a hőmérő, de a jegesedést még nem kezdte meg a folyó. jelenleg a hernád az egyetlen hazai folyó, amely a korábbi felmelegedés ellenére is megőrizte jégpáncélját, és most már, akárcsak a balaton és a velencei-tó, „acélosítja” jegét.

az utóbbi 24 órában 600 holdrót vezették le a belvizet, de továbbra is 226 000 hold áll víz alatt. az elöntés nagy részére jégvárót vont a hideg, de a vízügyi igazgatóságok a jég alól is szivattyúzzák a vizet, 110 nagy szivattyúteleppel és 132 hordozható szivattyúval másodpercenként 204 köbméter vizet távolítanak el a földekről. az országos havazás azonban nyugtalanító mert hirtelen olvadásnál újabb nagy területeken gyűlnet össze a belviz. ezért az országos vízügyi hivatal intézkedésére a budapesti, a székesfehérvári, a pécsi és a miskolci vízügyi igazgatóság megkezdte a belvíztározó tavak kiürítését, hogy olvadáskor üres mederrel fogdják majd a belvizet./mtl/

bb 68. kádár jános

lk zs bh la

1970. március 3.

az mszmp kb első titkára fogadta kurtán sándort, a magyar népköztársaság új bécsi nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mtl/

17.00 bh

- 46 -

M 17³⁵

bb 69. magyar rendezők utaztak a már del plata-i fesztiválra

1 zsu/j kcs zs la

1970. március 3.

kedden elutazott máriássy félix és révész györgy a március 4-én kezdődő már del plata-i fesztiválra. máriássy félix nek az imposztorok című filmjét bemutatják a fesztiválon, révész györgy rendezőt pedig zsűritagnak hívta meg a fesztivál rendezősége./mtl/

bb 70. palóc népművészeti kiállítás salgótarjánban

vid-fm kcs la

1970. március 3.

a helyi nőtanácsok által életrehívott népművészeti szakörökben készült legsikerültebb palóc népművészeti tárgyakból - színpompás szöttesekéből, terítőkéből, törülközőkből, „féketőkéből”, „bujáki”, kazári, palotási és hollókői népviseletbe öltöztetett babákból - kedden kiállítás nyílt salgótarjánban. a kiállítás híven tükrözi a népi hímzés reneszánszát Nógrád megyében, ahol nem egy községben a népviseletma is a mindennapi ruházódáshoz tartozik./mtl/

bb 71. az express ifjúsági és diák utazási iroda sajtótájékoztatója balatonföldváron

vid-fm kcs la

1970. március 3.

az express ifjúsági és diákutazási iroda kedden balatonföldváron sajtótájékoztatót tartott a szovjetunió, bulgáriá, románia, lengyelország, mongólia, az ndk, csehszlovákia és jugoszlávia hazánkban tartózkodó tudósítói és rádióriporterei részére. völgyi istván, az express ifjúsági és diákutazási iroda igazgatója ismertette a 13 évvel ezelőtt megalakult magyar ifjúsági utazási iroda tevékenységét: elmondotta, hogy az elmúlt esztendőben ötvenezer külföldi fiatalt fogadtak és 25 ezer magyar fiatalt utaztattak külföldre. nagy súlyt fektetnek az ifjúsági turisztika bővítésére. az idén harmincezer magyar fiatal számára teszik lehetővé a külföldi utazást, ugyanakkor gazdag, változatos programmal 60 ezer külföldi fiatalt fogadnak hazánkban.

/folyt.köv./
17.15/kcs

-47-

M 17³⁵

bb 71./az express...folyt./ kcs

az idei -jubileumi - esztendőben nyolc különvonatot indítanak a szovjetunióba, s ugyanennyi jön magyarországra is. a magyar fiatalok számára két-három napos belföldi turákat is szerveznek. a balaton-parton több helyen központi sátrótáborban napi öt forintért biztosítanak szállást. az idén bővül a szakmai jellegű turisztika is: az ide érkező külföldi fiatalok érdeklődésüknek megfelelő program szerint ismerkedhetnek a magyar mezőgazdasággal, iparral, kulturális élettel./mti/

bb 72. felmentés

kcs zs la

1970. március 3.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. péhr imre rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, érdemeinek elismerése mellett, felmentette a magyar népköztársaság hanoi nagykövetségének vezetésére és a magyar népköztársaság laoszban való képviselőjének megbízására kapott megbízatása alól./mti/

bb 73. losonczi pál,

tr/kcs zs la

1970. március 3.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, fock jeno, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és kállai gyula, az országgyűlés elnöke fogadta zsigmond zoltánt, a magyar népköztársaság új alg. nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

bb 74. hugo boatti ossorio,

tr/kcs zs la

1970. március 3.

az argentin köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete kedden végleg elutazott budapestről. a nagykövetet rácz pál, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője bucsuztatta./mti/

17.30/kcs

-48-

NA 17.30

bb 75. eltemették hevesi gyulát

t ms/gk kcs zs la

1970. március 3.

kedden széleskörű, mély részvétellel helyezték örök nyugalomra a kerepesi temetőben hevesi gyulát, az mszmp központi bizottságának tagját, a magyar tudományos akadémia volt alelnökét. a munkásmozgalmi panteon fedett díszavatolójában munkások sorfala között egymást váltották a díszőrségek: egykori harcos-társai, a politikai élet ismert személyiségei, a tudományos és a műszaki élet képviselői. díszőrséget állt fehér lajos, a kormány elnökhelyettese, nemes dezső, nyers rezső, a központi bizottság titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, pullai árpád, a központi bizottság titkára, továbbá a központi bizottság több tagja, és tudományos életünk több vezetője.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében fehér lajos bucsuzott hevesi gyulától, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosától, az első magyar proletárhatalom egykori népbiztosától, a központi bizottság tagjától, a kiváló tudóstól és forradalmártól.

- hevesi gyulát már ifjúkorában a legnemesebb érzések fűtötték: a mélységes humanizmus, a szabadságszeretet, az olthatatlan tudásslomj. mindez kiváló tehetséggel és a társadalom ügye iránt elkötelezett, önzetlen cselkvőkészséggel párosult. alig végezte el a műszaki egyetemet, a tehetséges, fiatal, 21 éves vegyész-mérnök 1911-ben mint üzem-mérnök az egyesült izzóba került, majd eredményes kutató-mérnökként a gyár kísérleti laboratóriumában dolgozott. kitűnő felkészültségénél fogva fényes jövő állt előtte, sikerrel indult a szakmai érvényesülés felé vezető úton.

az ifjú hevesi gyula életének első nagy állomása, melyet, míg élt, büszkén említett: a gyári szakszervezet vezetőiből létrehozott háborúellenes szervezet, a gyárközi bizottság volt. mert hevesi gyula a tudományos és műszaki haladási nem tekintette öncélúnak, azt vallotta, hogy annak a kizsákmányolt, meggyötört és megalázott milliók sorsának javítását, az emberiség boldogulását kell szolgálnia. utkeresés közben jutott el a marxizmushoz. a diplomás értelmiségi, a kutató-mérnök meggyőződéses, tudatos forradalmárrá vált. akkor még nagyon kevés alkotó értelmiségi kötelezte el magát a marxizmussal, a forradalom ügyével. /folyt.köv./

17.40/kcs

-49-

NA 17.30

bb 75. /eltemették...1. folyt./ kcs

a szocialista forradalom győzelme után, a tanácsköztársaság idején pártunk felelős munkával bizta meg: egyik iparügyi népbiztos lett, a szocialista termelés népbiztosának rendkívül fontos posztjára került. nehéz és zilált gazdasági helyzetben klapadhatatlan energiával és ötletességgel látta el megbízatását.

- a proletárdiktatura leverése után ő is emigrációba kényszerült, több mint negyedszázadon át élt szovjet földön. egyik kezdeményezője és szervezője lett az 1929-32 között általánosan bevezetett, folyamatos ipari munkarendnek. elévülhetetlen érdemeit szerzett az üzemi szakemberképzés megoldásában, valamint a központi műszaki és gazdasági tájékoztató intézet megszervezésében.

- hazatérése után előbb az országos találmányi hivatalt vezette, majd két évtizeden át vezető tisztségeket töltött be a tudományos akadémián. kiemelkedő szerepet játszott az akadémia átszervezésében, a magyar tudományos élet szocialista szellemű újjászervezésében, a tudományos alkotó értelmiség szocialista nevelésében. életművével részolgált arra, hogy neve a magyar forradalmi munkásmozgalom legjobbjainak sorába, a magyar nép nagy fia közé kerüljön.

erdey-gruz tibor az akadémia és a tudományos élet gyászát tolmácsolta. - népünk mindig kegyelettel emlékezik azokra a nagy szolgálatokra, amelyeket hevesi gyula tett azért, hogy létrejöjjenek országunk felvirágzásának eszméi, politikai, műszaki és gazdasági feltételei. oroszánrésze van abban, hogy a műszaki tudományok magyarországon mindinkább az őket megillető szerephez jutnak.

valkó endre, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének főtitkára bucsuzott ezután a szövetség tiszteletbeli elnökétől, a fiatal műszaki nemzedék melegszívű barátjától.

a gyászbeszédok elhangzása után hevesi gyulát a munkásmozgalmi panteon sírsétányán helyezték örök nyugalomra. /mtl/

17.45/kcs

-50-

MF 1800

bb 76. sikerrel járt a keddi hócsata: a főutvonalak járhatók, zavartalan a vasuti és autóbuszközlekedés

ö sb/tr kcs la

1970. március 3.

a tél újabb rohama kedden ismét kiterjedt havazással tette próbára az országutak, közlekedési hálózatok utasait, gazdáit az ország nagy részéről, mindössze 5-10 centiméter vastag havat jelentettek, de kecskemét, kaposvár, veszprém, zalaegerszeg környékét 15-20 centiméteres hóréteg borította be. a kom közuti igazgatóságai többszáz hóekét, hótolót mozgósítottak a keddre virradó éjszaka és a kedden délelőtti lehullott hó eltávolítására. sikerrel vívták meg a hócsatát, s így az ország főutvonalai egy pillanatig sem forogtak veszélyben.

borsodban azonban a szél is feltámadt. az óránként 40 kilométeres sebességű szél szikszótól északra több bekötő és összekötő uton egy-két kilométer hosszú és 40-50 centiméter vastag hótorlaszt emelt. a gépesített hótakarító brigádok a torlaszok nagy részét még kedden felszámolták. a mátrában kedden reggel a hó visszafordulásra kényszerítette az egyik mávaut autóbuszt, de az egri közuti igazgatóság gyors intézkedésére még délelőtti megtisztították az utat és utjára indították az autóbuszt. ettől az egy esettől eltekintve az országban mindenütt zavartalanul közlekedtek a mávaut járatok. a síkos uttesten azonban óvatossággal hajtottak, s így általában 15-20 perces késéssel érték el a végállomásokat.

a ferihegyi repülőtérre kedden reggelre 8-9 centiméteres hótakaró lepté be. a műszaki szolgálat korszerű hótisztító gépeinek nem okozott különösebb gondot a hó eltávolítása. így a repülőtér zavartalanul fogadta, indította a hazai és a nemzetközi légi járatok gépeit. a máv vonalain sem volt fennakadás.

kedden délután egyébként enyhült a helyzet, mert a havazást sok helyen havaseső váltotta fel, s ez a „melegebb” csapadék segítette a hó felolvasztását is. a havaseső azonban azzal a veszéllyel járhat, hogy az éjszakai lehülés eljégesíti az utakat, ezért a közuti igazgatóságok éjjel sem tartanak pihenőt, takarítják, homokozzák az utakat, de készenlétben áll a máv is, hogy szükség esetén mozgósítsa a hó- és jégtakaró egységeket. /mtl/

19.15/kcs

-51-

MF 1900

bb 77. sajtótájékoztató az utlevél-rendeletéről

t zsu/hl/lk kcs zs la

1970. március 3.

kedden a belügyminisztériumban sajtótájékoztatót ismertettek az elnöki tanácsnak az utlevelekről most kiadott törvényerejű rendeletét, az ezzel kapcsolatos kormányrendeletét és a végrehajtásról szóló belügyminiszteri szabályozást, rácz sándor rendőr-vezérőrnagy, belügyminiszterhelyettes megnyitója után benkei andrás belügyminiszter a törvényerejű rendeletet indokolva rámutatott: az utlevél-rendszer alvi és jogi szabályozása összhangban van szocialista jogrendünk továbbfejlesztésével, s azzal a követelménnyel, hogy az állampolgárok széles tömegeit érintő kérdéseket törvényben, vagy törvényerejű jogszabályokban rendezzék. napjainkban a külföldi utazás tömegessé vált, amit jól szemléltet, hogy az elmúlt tíz évben - különösen 1964 óta - évi átlagban csaknem 1 millió magyar állampolgár utazott külföldre. a nyugati országokba látogatók száma is egyenesen növekszik, s a múlt évben már meghaladta az összes kiutazók 15 százalékát.

a külföld iránti nagy érdeklődés - az ellenséges propaganda állításaival szemben - korántsem a nyugati „szabad világ” iránti nosztalgia bizonyítéka. a tapasztalatok szerint ugyanis a diszsidálásokban - amelyek aránya a múlt évben mindössze 0,3 százalék volt - csak igen csekély mértékben játszik közre valamilyen politikai megfontolás. semmi okunk sincs tehát arra, hogy ne tárjuk szélesre a kapukat az idegenforgalom előtt. ezt segítik elő a most kiadott jogszabályok is, amelyek nemzetközi kapcsolataink növelésének szándékát tükrözik. a kiutazások eddig ~~tömeges~~ engedélyezése egyébként a hazai és a nemzetközi közvéleményben egyaránt kedvező hatást váltott ki, s a mostani rendelkezések értelmében is minden magyar állampolgárnak változatlanul joga van ahhoz, hogy utlevelet kapjon és külföldre utazzék, ha a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelel. ilyen feltételeket egységek között a szülő nélkül külföldre utazó kiskorú személy, vagy a rokonlátogatásra, illetve gyógykezelésre céljából kiutazóknál írnak elő a jogszabályok.
/folyt.köv./

19.25/kcs

-52-

NA 1910

bb 77./sajtótájékoztató...1.folyt./kcs

a rendeletek természetesen tartalmazzak néhány korlátozó intézkedést is. például nem kaphat utlevelet az, aki ellen büntető eljárás van folyamatban, vagy az illető büntető ítélet hatálya alatt áll, rendőri felügyelet alá helyezett, stb. emellett a belügyminiszter által meghatározott ideig - azonban legfeljebb öt évig - nem adnak utlevelet annak, aki kérelmében valótlan adatot közölt, aki utlevélével visszaélt, - például korábbi külföldi tartózkodását önkényesen meghosszabbította, ott engedély nélküli munkát vállalt, más állam területére távozott ahová kiutazási engedélye nem volt, - továbbá utlevelet elvesztette, illetve az a saját hibájából megsemmisült. utlevél-korlátozás alá esik az is, aki külföldön a magyar népköztársaság érdekeit sértő, vagy magyar állampolgárhoz méltatlan magatartást tanúsított, hasonlóképpen aki korábbi útja során a vám- vagy a devizajogszabályokba ütköző cselekményt követett el, továbbá ha szabálysértésért elzárással sújtották.

az utlevél-kérelmezők számához képest az említett okokból elutasítottak aránya igen alacsony. a múlt évben például a kérelmezőknek csupán 1,4 százaléka nem kapott utlevelet. többségük valamelyik nyugati országot akarta felkeresni, utlevelet azonban - főleg valuta hiányában vagy más országokban is kizáró okként szereplő körülmények miatt - nem kaphatott. ugyanakkor a jogszabály kimondja, hogy a kiutazást évente többször is lehet engedélyezni azokba az államokba, amelyekkel hazánk az utazásokra vonatkozóan kétoldalú megállapodása van; a más államokba történő látogatást általában kétféleképpen, a turista-utat három évenként engedélyezik.

kimondja a rendelet, hogy aki az utlevélben megjelölt határidő után tér haza, vagy az utlevélrel olyan állam területére lépett, ahová az engedélye nem szólt, 3000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

a belügyi szervek egyébként az utlevél-kérelmeket az alábbi határidőn belül intézik el: szolgálati utlevél, határátlépési igazolvány, továbbá szolgálati utazásra szóló magánutlevél, utlevéllap és csoportos utlevél esetén 14 nap; látogatásra és turistautra szóló egyéni és csoportos kérelem esetén 30 nap, utlevél-lap, illetve határátlépési engedély esetén 14 nap. a konzuli vagy kivándorló utlevél- és a hazatérési igazolvány elbírálási határideje 30 nap. indokolt esetben /szolgálati érdekek, haláleset, súlyos betegség stb./ az utlevélkérelmet soron kívül, illetve 48 órán belül elintézik. a kérelem elutasítása ellen 15 napon belül lehet fellebbezni.

/folyt.köv./
19.35/kcs

-53-

5
NA 1910

bb 77./sajtótájékoztató...2.folyt./ kcs

az utazások arányának szélesítéséről szólva a belügyminiszter elmondta, hogy ez több tényezőtől függ; így a nemzetközi helyzettől, társadalmi életünk, gazdasági viszonyaink további fejlődésétől, ide sorolhatók az utazásokra fordítható pénzügyi-devizális keretek, s maguknak az állampolároknek az anyagi viszonyai. végezetül kifejezte meggyőződését, hogy az utlevél-rendszerrel kapcsolatos szabályozás kedvező hatást vált majd ki, s a dolgozók körében megértésre talál./mti/

bb 78. filmhíradó-főszerkesztők nemzetközi tanácskozása
budapesten

kcs zs la

1970. március 3.

az európai szocialista országok filmhíradó-főszerkesztői március 4-től 6-ig budapesten tartják konferenciájukat. a magyar sajtó házában sorakerülő tanácskozáson a filmhíradószerkesztés elvi és gyakorlati kérdéseit, elsősorban a szocialista országok filmhíradós propagandájának helyzetét vitatják meg./mti/

bb 79. gázolt, nem nyújtott segítséget - három és fél évi szabadságvesztés

t bc/tr kcs zs la

1970. március 3.

a központi kerületi bíróság kedden ítéletet hirdetett bugán lászló, 28 éves autóbusszvezető gázolási ügyében. bugán egy este a moszkva téri végállomásnál figyelmeztetlül vezetett egy 21-es autóbusszt, s elütött egy erősen ittas férfit, aki fennakadt az autóbussz elején. bugán a koppanás halálára, s mert a kormányzás megnehezült, arra gondolt, hogy balesetet okozott. ennek ellenére nem állt meg, nem győződött meg, hogy mi történt, hanem továbbhajtott. közben a férfi a kerék alá került, s halálos sérüléseket szenvedett. a vezető bár érezte, hogy az autóbussz megemelkedett, a viszapillantó tükrökből pedig látta, hogy a busszal mellett egy emberi test maradt el. továbbhaladt, bekanyarodott a közeli szerelőműhelyhez, ott indokolatlanul olajat vételezett, betöltötte, majd mintha mi sem történt volna, visszatért a megállóhelyre. a gyanu azonban ráterelődött, s végül beismerő vallomást tett. később ugyan vallomását visszavonta, de erre nem tudott elfogadható magyarázatot adni.

a bíróság bugán lászlót három éves fél évi szabadságvesztésre ítélte és öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

19.45 /kcs

NA 2/15

bb 80. időjárásjelentés

t/kcs la

1970. március 4.

a meteorológiai intézet jelenti március 3-án, kedden este:

előzetes havazás, havasodás

előzetes időjárás szerda estig: erősen felhős, párás idő, felhős, havazás, havaseső, eső. időnként élénk, néha erősen északkeleti-keleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1-plusz 6 fok között./mti/

a közbeszólások figyelmébe!

bb 77. számú hír /sajtótájékoztató az utlevél-rendeletről/ második bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyes:

... a tapasztalatok szerint ugyanis a disszidálások aránya az összkülfutásoknak csekély százaléka volt. semmi okunk sincs tehát arra...

az első folytatás első bekezdésének negyedik sorától a szöveg:

... rendőri felügyelet alá helyezték, illetve korábbi utlevél-sorok a vám- vagy a deviza jogszabályokba ütköző cselekmények követését el. /a mondat további része, valamint a közbeszó szövegrész törlendő./

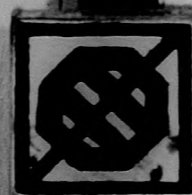
az első folytatás második bekezdésének harmadik sorától a szöveg:

... 1,4 százaléka nem kapott utlevelet. ugyanakkor a jogszabály kimondja, hogy a kiutazást évente többször is... /a közbeszó mondat törlendő./

ugyancsak az első folytatás harmadik bekezdése: /... tilos a rendelet... pénzbírsággal sújtaná... / teljes egészében törlendő./mti/

- 55 -

NA 2/15

bb 81. a kalakshetra indiai táncgyűttes nagyszerű bemutatkozása a madách színházban

t fe/lk kcs zs la

1970. március 3.

a világhírű kalakshetra klasszikus indiai táncgyűttes kedden este tartotta magyarországi bemutatkozó előadását a madách színházban. indiai művészetének követői a mahabharata és a ramajana egy-egy epizódjából felépített táncdráma után a műsor második részében indiai néptáncművészetéből adtak ízelítőt. a klasszikus indiai tánc hagyományait hűven őrző művészek - táncosok, ének- és zeneművészek - osztatlan sikert arattak. az előadáson megjelent dr. házi vencel és szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kki elnöke, és közéletünk több más ismert személyisége. ott volt sumal sinha, az indiai köztársaság budapesti nagykövete és a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

az indiai táncgyűttes március 5-én ismét a madách színházban lép fel, ezt követően vidéki turnéra indul. a nagy érdeklődésre való tekintettel egy soron kívüli előadást tart március 15-én vasárnap délelőtt 10.30 órai kezdettel a madách színházban./mti/

--

:21.00/kcs

-56

v é g e .

NA 2/30

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

1970. március 4.

bb. 1. focok jend beszéde

k zs/tm szb zs bs

1970. március 4.

rendelkezésre bocsátjuk focok elvtárs parlamenti expozéjájának teljes szövegét. az anyag feloldásig szigorúan nem bocsátjuk ki a szerkesztőség kizárólag az mti-től kapott jelzés, feloldás után használhatják a szöveget. tájékoztatásul közöljük, hogy a beszédre javítások várhatók. külön kérjük, hogy az esetleges korrekciókat maximális pontossággal vezessék majd át.

x x x

tisztelt országgyűlés!
képviselő elvtársak!

a kormány a legutóbbi beszámoló óta eltelt időszakban az országgyűlés által jóváhagyott programjának megfelelően dolgozott. államigazgatási, kormányzati munkánk mindenek előtt arra irányult, hogy valóra váltsuk a párt ix. kongresszusa által meghatározott feladatokat; minél nagyobb léptekkel haladjunk előre a szocializmus építésében. minden igyekezetünkkel vállalt feladataink teljesítésére törekedtünk: az volt a célunk, hogy a szó és tett egyezzen, megfeleljünk népünk bizalmának.

arra törekedtünk, hogy kormányzati munkánk révén is erősítsük a munkás-paraszt hatalmat és a népi-nemzeti egységet, fokozódjék hazánk, népünk nemzetközi megbecsülése. hazánkban a politikai élet nyugodt, szilárd, a népgazdaság fejlődése biztató, társadalmi életünk kiegyensúlyozott. örködjük a szocialista törvényességen, nemcsak a kormányzati munkában, hanem az államigazgatás minden területén. ez törvény szerinti, politikai és emberi kötelességünk: ez ad erős erkölcsi alapot számunkra ahhoz, hogy határozottan fellépjünk a törvény ellen vétőkkel szemben. népünk követi a párt és a kormány politikai irányvonalát, bizik vezetőiben és ezért mind tevékenyebben közreműködik a politikai, a gazdasági, a kulturális élet területén előttünk álló feladatok megoldásában.

/folyt.köv./

-1-

10